ZAKON O ODGOJU I OBRAZOVANjU U SREDNjOJ ŠKOLI ("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 20/2017 i 11/2024)

ZAKON O ODGOJU I OBRAZOVANjU U SREDNjOJ ŠKOLI

("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 20/2017 i 11/2024)

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1

(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o odgoju i obrazovanju u srednjim školama (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se djelatnost srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljnjem tekstu: Županija), kao dio jedinstvenog sustava odgoja i obrazovanja, a osobito sljedeće:

a) ciljevi odgoja i obrazovanja

b) načela odgoja i obrazovanja

c) djelatnost odgoja i obrazovanja

d) prava i obveze učenika

e) prava i obveze roditelja/skrbnika

f) prava i obveze zaposlenika škola

g) upravljanje školom

h) pedagoška dokumentacija i evidencija

i) nadzor

j) zaštita prava i kaznene odredbe

k) prijelazne i završne odredbe.

(2) Javne ustanove koje obavljaju djelatnost srednjoškolskog odgoja i obrazovanja su srednje škole, učenički domovi i druge pravne osobe koje imaju odobrenje za rad nadležnog tijela (u daljnjem tekstu: srednja škola).

(3) Djelatnost odgoja i obrazovanja u srednjoj školi obuhvaća različite vrste i oblike odgoja i obrazovanja, osposobljavanja, usavršavanja i tečajeva koji se ostvaruju u skladu s odredbama ovog Zakona i zakona kojima se uređuju djelatnosti pojedinih vrsta srednjih škola te je od posebnog društvenog interesa.

(4) Odredbe važećeg županijskog zakona o ustanovama primjenjuju se na djelatnost srednjoškolskog odgoja i obrazovanja ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(5) Nazivi i drugi izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

(6) U obavljanju djelatnosti odgoja i obrazovanja u srednjoj školi zabranjuje se diskriminacija svih sudionika po bilo kojoj osnovi. Ministar obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije (u daljnjem tekstu: ministar) donosi smjernice za prepoznavanje diskriminacije u obrazovanju.

Članak 2

(Nadležnost srednje škole)

(1) Na temelju javnih ovlasti srednja škola obavlja sljedeće poslove:

a) upise i ispise iz škole s vođenjem odgovarajuće dokumentacije i evidencije

b) organizaciju i izvođenje nastave te drugih oblika odgojno-obrazovnog rada s učenicima te vođenje odgovarajuće evidencije

c) vrednovanje i ocjenjivanje učenika i vođenje evidencije o tome, kao i o učeničkim postignućima

d) izricanje i provođenje pedagoških mjera

e) organizaciju i provođenje predmetnih i razrednih ispita

f) izdavanje javnih isprava i drugih uvjerenja

g) upisivanje podataka o odgojno-obrazovnom radu u pedagošku dokumentaciju i evidenciju.

(2) Ako škola u svezi s poslovima iz stavka (1) ovog članka ili drugim poslovima koje na temelju zakona obavlja na osnovi javnih ovlasti odlučuje o pravu, obvezi ili pravnom interesu učenika, roditelja/skrbnika učenika ili druge fizičke ili pravne osobe, dužna je postupati u skladu s odredbama važećeg zakona o upravnom postupku i ovog Zakona.

(3) Za provođenje istraživanja ili drugih aktivnosti drugih osoba ili organizacija u srednjoj školi, potrebna je prethodna suglasnost Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

POGLAVLJE II.

CILJEVI I NAČELA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Članak 3

(Ciljevi odgoja i obrazovanja)

Ciljevi odgoja i obrazovanja su:

a) omogućavanje pristupa znanju kao temelju za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi

b) osiguravanje optimalnog razvoja za svaku osobu u skladu s njenim uzrastom, mogućnostima i sposobnostima

c) promicanje poštivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda te priprava svake osobe za život u društvu koje poštuje načela demokracije i vladavine zakona

d) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), vlastitoj nacionalnoj i kulturnoj samosvijesti, jeziku i nasljeđu na način koji je u skladu s civilizacijskim

postignućima, upoznajući i poštujući druge i drugačije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, snošljivost i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u BiH i u svijetu

e) osiguravanje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnost izbora na svim razinama obrazovanja, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno podrijetlo i status, obiteljski status, vjeroispovijest, tjelesne i druge osobine

f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za građane

g) stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i stručnih kompetencija učenika, osposobljavanje za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom okružju prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija te znanstvenih spoznaja i dostignuća

h) postizanje standarda znanja koji se mogu uspoređivati na međusobnoj, europskoj i svjetskoj razini te koji osiguravaju uključivanje i nastavak školovanja u europskom i svjetskom obrazovnom sustavu

i) osposobljavanje učenika za cjeloživotno učenje.

Članak 4

(Načela odgoja i obrazovanja u srednjoj školi)

Načela odgoja i obrazovanja su:

a) odgoj i obrazovanje u srednjoj školi temelji se na jednakosti obrazovnih prilika za sve učenike prema njihovim sposobnostima

b) odgoj i obrazovanje u srednjoj školi temelji se na visokoj kvaliteti obrazovanja i usavršavanja svih neposrednih nositelja djelatnosti odgoja i obrazovanja, odnosno nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja te ostalih zaposlenika

c) rad u srednjoj školi temelji se na vrednovanju svih sastavnica odgojno-obrazovnog i školskog rada i samovrednovanju neposrednih i posrednih nositelja djelatnosti odgoja i obrazovanja u školi radi postizanja najkvalitetnijeg obrazovnog i pedagoškog standarda

d) djelatnosti odgoja i obrazovanja u srednjoj školi temelji se na autonomiji planiranja i organizacije te slobodi pedagoškog i metodičkog rada u skladu s ovim Zakonom, važećim županijskim zakonom o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci, Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon), Okvirnim zakonom o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini, nastavnim planovima i kurikulima i Županijskim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja

e) stjecanje srednjeg obrazovanja temelj je za vertikalnu i horizontalnu prohodnost u sustavu odgoja i obrazovanja u Županiji, BiH i šire

f) djelatnosti odgoja i obrazovanja u srednjoj školi temelji se na partnerstvu svih odgojno-obrazovnih čimbenika na lokalnoj i regionalnoj razini.

POGLAVLJE III.

DJELATNOST ODGOJA I OBRAZOVANJA U SREDNJOJ ŠKOLI

Odjeljak A. Županijski pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, financiranje, uporaba jezika i pisma i vjeronauk

Članak 5

(Županijski pedagoški standardi srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja)

(1) Županijskim pedagoškim standardima srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja utvrđuju se materijalni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, informatički i drugi uvjeti za optimalno ostvarivanje nastavnih planova i kurikuluma radi osiguravanja jednakih uvjeta poučavanja i učenja te cjelovitog razvoja obrazovnog sustava u Županiji.

(2) Županijske pedagoške standarde srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja donosi Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada).

Članak 6

(Sredstva za financiranje odgoja i obrazovanja u srednjoj školi)

(1) Sredstva za ostvarivanje uvjeta utvrđenih stavkom (1) članka 5. ovog Zakona osiguravaju se Proračunom Županije i iz drugih izvora.

(2) U Proračunu Županije osiguravaju se sredstva:

a) za plaće i naknade potrebnog broja nastavnika, stručnih suradnika i drugih zaposlenika, njihovo neprekidno usavršavanje te za uvjete njihova rada u skladu s važećim zakonskim propisima u Županiji

b) za povećane troškove u obrazovanju darovitih učenika, učenika u umjetničkim programima, učenika na jeziku naroda koji je u manjini u Županiji, učenika s teškoćama u razvoju te za programe rada vježbaonica i eksperimentalnih srednjih škola

c) za djelatnost organizacija i institucija te informacijske sustave koji su od interesa za srednje školstvo u cjelini

d) za održavanje i funkcioniranje škole u tehničkoorganizacijskom smislu, što će se detaljnije definirati posebnim propisom koji donosi Vlada na prijedlog ministra

e) može i za druge namjene, u skladu s mogućnostima.

(3) U Proračunu jedinice lokalne samouprave mogu se osigurati sredstva:

a) za prijevoz učenika;

b) nastavna sredstva i pomagala učenika;

c) za održavanje škole u vidu potrošnog materijala;

d) može i za druge namjene sukladno mogućnostima.

Članak 7

(Samostalna sredstva)

(1) Srednja škola može stjecati sredstva i prodajom usluga i roba na tržištu, iz uplate/upisnine učenika, najamninama, donacijama i drugim izvorima u skladu s važećim zakonom o riznici i važećim zakonom o proračunima u Županiji.

(2) Uvjete, mjerila i način stjecanja sredstava iz stavka (1) ovog članka utvrđuje škola posebnim propisom, na koji suglasnost daje ministar.

Članak 8

(Financiranje srednje škole)

(1) Financiranje srednje škola vrši se iz Proračuna Županije te iz sredstava osnivača.

(2) Sredstva za financiranje privatne srednje škole s pravom javnosti osigurava osnivač.

(3) Učenici koji pohađaju privatne škole s pravom javnosti plaćaju naknadu za obrazovanje u skladu s troškovnikom na koji suglasnost daje ministar.

Članak 9

(Raspoređivanje sredstava za financiranje srednje škole)

Sredstva koja se u Proračunu Županije i proračunima jedinica lokalne samouprave osiguravaju za financiranje srednje škole raspoređuju se u skladu s važećim zakonskim propisima.

Članak 10

(Utvrđivanje širih interesa od potreba utvrđenih županijskim pedagoškim standardom)

(1) Općinsko/gradsko vijeće može utvrditi potrebe i interese društva u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju i šire od potreba utvrđenih važećim županijskim pedagoškim standardom.

(2) Sredstva za provođenje potreba iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave.

Članak 11

(Jezici i pisma u nastavi)

(1) U odgoju i obrazovanju u srednjim školama na području Županije rabe se jezici konstitutivnih naroda te se nastava izvodi u skladu s važećim nastavnim planom i kurikulumom u Županiji na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(2) Posebnim propisima koje donosi Vlada, uređuje se način izvođenja nastave iz materinskog jezika ili nacionalne skupine predmeta za pripadnike ostalih konstitutivnih naroda u BiH.

Članak 12

(Nastava za nacionalne manjine)

(1) Obrazovanje učenika pripadnika nacionalne manjine ostvaruje se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u BiH te u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministar donosi nastavni plan i kurikul za nastavu materinskog jezika određene nacionalne manjine koji uključuje kulturu te manjine te književnost, povijest i geografiju. Prilikom donošenja nastavnog plana i kurikuluma treba konzultirati predstavnike dotične manjine.

(3) Nastavnik zadužen za nastavu iz stavka (2) ovog članka mora poznavati taj jezik do razine potrebne za predavanje materinskog jezika.

Članak 13

(Vjeronauk)

(1) Pri upisu učenika u srednju školu, učenik ili roditelj/skrbnik učenika pismeno se izjašnjava o pohađanju nastave vjeronauka te bira neku od vrsta vjeronauka koje postoje u BiH.

(2) Za učenika koji izabere određeni vjeronauk nastava tog vjeronauka postaje obvezan predmet do kraja srednjoškolskog obrazovanja, osim ako učenik, odnosno roditelj/ skrbnik na početku školske godine ne zatraži prekid pohađanja nastave vjeronauka ili promjenu vrste vjeronauka.

(3) Za učenika koji ne pohađa nastavu vjeronauka škola organizira nastavu iz etike.

Članak 14

(Pravo na obrazovanje inozemnih državljana i osoba bez državljanstva)

Inozemni državljanin i osoba bez državljanstva (apatrid) ima pravo stjecati obrazovanje u skladu s ovim Zakonom, konvencijama i sporazumima koje je BiH zaključila s drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama kada nadležna institucija odobri boravak te osobe u BiH više od tri mjeseca.

Odjeljak B. Mreža srednjih škola, osnivanje i prestanak rada škole

Članak 15

(Mreža srednjih škola)

(1) Mrežom srednjih škola utvrđuju se školske ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja u srednjim školama na području za koje se mreža utvrđuje, a kojima je osnivač jedinica lokalne samouprave ili Županija sa svim njihovim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje, područja na kojima se može osnovati srednja škola, uključujući i programe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama utvrđenih člankom 56. ovog Zakona.

(2) Mrežu srednjih škola predlaže Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) na razini Županije, a utvrđuje Vlada.

Članak 16

(Vrste srednjih škola)

(1) Srednje škole, ovisno o vrsti obrazovnog programa su:

a) gimnazije

b) strukovne škole

c) umjetničke škole

d) vjerske škole

e) škole za učenike s teškoćama

f) škole za obrazovanje odraslih.

(2) Srednjoškolskim odgojem i obrazovanjem učenik stječe znanja, vještine, stavove i kompetencije za rad i nastavak obrazovanja.

(3) Srednjoškolski odgoj i obrazovanje počinje upisom u srednju školu.

(4) Srednjoškolski odgoj i obrazovanje u školama koje ostvaruju glazbene, plesne i športske obrazovne programe počinje upisom u neki od tih programa čije se trajanje utvrđuje posebnim obrazovnim programom koji propisuje ministar.

(5) Učenički dom organizira smještaj i prehranu, odgojno-obrazovni rad i druge djelatnosti učenika. Pobliže uvjete za prijem učenika,

troškove smještaja i prehrane u učeničkim domovima utvrđuje ministar posebnim propisom.

Članak 17

(Gimnazije)

(1) U gimnazijama se izvodi nastavni plan i kurikul u četverogodišnjem trajanju.

(2) Gimnazije mogu biti opće ili specijalizirane, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i kurikuluma. Specijalizirane gimnazije mogu biti klasične, jezične, prirodoslovno-matematičke, športske i druge.

Članak 18

(Strukovne škole)

(1) Strukovne škole su tehničke, industrijske, obrtničke i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i kurikuluma o kojem ovisi i dužina njihovog trajanja.

(2) Djelatnost strukovnog obrazovanja ostvaruje se u skladu s odredbama ovog Zakona i posebnih zakona i drugih propisa.

(3) Strukovna škola s nastavnim planom i kurikulumom jedne struke nosi naziv po toj struci.

(4) Strukovna škola s nastavnim planom i kurikulumom dviju ili više struka u svom nazivu ne navodi struke već samo "srednja strukovna škola".

(5) Strukovna škola izvodi nastavni plan i kurikulum u trajanju od jedne do četiri godine.

(6) Završavanjem strukovne škole u najmanje trogodišnjem trajanju učenik stječe srednju stručnu spremu.

(7) Završavanjem strukovne škole u trajanju od jedne do dvije godine učenik stječe nižu stručnu spremu.

Članak 19

(Srednje škole)

(1) Ako nije moguće organiziranje posebnih škola s gimnazijskim ili strukovnim programom, organizira se jedna srednja škola s tim

programima.

(2) Srednja škola s gimnazijskim i strukovnim nastavnim planom i kurikulumom u svom nazivu ne navodi te programe već nosi naziv "srednja škola".

Članak 20

(Umjetničke škole)

(1) Srednje umjetničke škole izvode nastavni plan i kurikulum u najmanje četverogodišnjem trajanju.

(2) Srednje umjetničke škole mogu biti glazbene, plesne, likovne i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i kurikuluma.

(3) U sastavu srednje umjetničke škole može se organizirati i osnovna umjetnička škola.

(4) Srednje umjetničke škole koje u svom sastavu imaju organiziran i osnovnoškolski odgoj i obrazovanje za područje osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja učenika primjenjuju odredbe Zakona koji uređuje djelatnost osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja, a za područje srednjoškolskog odgoja i obrazovanja učenika primjenjuju odredbe Zakona koji uređuje djelatnost srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, osim odredbi koje se odnose na ravnatelja škole i školski odbor, na koje se primjenjuje Zakon koji uređuje djelatnosti srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

Članak 21

(Osnivanje srednje škole)

(1) Srednju školu mogu osnovati Skupština Županije i općinska/gradska vijeća uz prethodnu suglasnost Vlade.

(2) Pored slučajeva iz stavka (1) ovog članka srednju školu mogu osnovati i domaće pravne i fizičke osobe uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(3) Prije donošenja odluke o osnivanju osnivač podnosi Ministarstvu zahtjev za prethodno pribavljenu suglasnost s elaboratom o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja srednje škole. Na temelju tog elaborata, Ministarstvo odlučuje o opravdanosti osnivanja srednje škole i odlučuje o suglasnosti. Krajnji rok za

podnošenje zahtjeva i elaborata je 31. siječnja tekuće kalendarske godine za narednu školsku godinu. Uz elaborat se prilaže i dokaz o uplati naknade za troškove ocjene elaborata. Naknada za troškove ocjene elaborata ne plaća se za škole iz stavka (1) ovog članka.

(4) Elaborat iz stavka (3) ovog članka sadrži podatke o osnivaču, nazivu i sjedištu, ciljeve osnivanja, dokaz o postojanju društveno-ekonomske opravdanosti za osnivanjem i stjecanjem određenog zvanja, obrazovanja za određeno zanimanje za obavljanje određenih poslova na području Županije, podatke o trajanju programa, okvirni nastavni plan i kurikul, zvanje ili zanimanje koje se stječe po završetku programa ili opis poslova za koje je polaznik osposobljen završetkom programa, podatke o uvjetima propisanim važećim Županijskim pedagoškim standardima srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i podatke o načinu financiranja.

(5) Ocjenu društveno-ekonomske opravdanosti osnivanja predmetne škole daje tročlano povjerenstvo koje imenuje ministar.

(6) Rješenje o davanju suglasnosti na elaborat i osnivanje škole donosi ministar. Rok za donošenje rješenja iz ovog stavka je 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva s urednim elaboratom.

(7) Nakon davanja suglasnosti ministra na elaborat i osnivanje škole, osnivač ili osoba koju on ovlasti donosi odluku o osnivanju. Rješenje o ocjeni o sukladnosti odluke o osnivanju sa zakonom donosi Ministarstvo. Nakon toga osnivač, privremeni ravnatelj ili osoba koju osnivač ovlasti može podnijeti zahtjev za odobravanje izvođenja programa.

(8) Zahtjev za odobravanje izvođenja programa podnosi se Ministarstvu najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za narednu školsku godinu. Do istog roka se podnosi zahtjev za odobrenje izvođenja novih programa obrazovanja već osnovanih škola te ako škola mijenja sjedište odnosno objekt u kojem obavlja djelatnost. Uz zahtjev se prilaže sljedeće:

a) program obrazovanja, ako do tada nije javno važeći

b) podatke o načinu osiguravanja kadrova koji će izvoditi programe

c) dokazi o prostoru, opremi i nastavnim sredstvima, dokaz o vlasništvu ili pravu korištenja objekta, ako objekt nije u vlasništvu osnivača

d) dokaz o uplati naknade za troškove postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa, osim za škole iz stavka (1) ovog članka

e) akt o registraciji kod nadležnog tijela.

(9) Iznos naknade iz stavka (3) i stavka (8) točka d) ovog članka utvrđuje ministar posebnim propisom.

(10) Ministar rješenjem imenuje tročlano povjerenstvo za utvrđivanje uvjeta za izvođenje programa odgoja i obrazovanja u srednjoj školi, koje o svom radu sastavlja zapisnik.

(11) Povjerenstva iz stavaka (5) i (10) ovoga članka imaju pravo na naknadu čiji iznos utvrđuje ministar posebnim propisom.

(12) Na zahtjev iz stavka (8) ovoga članka ministar daje suglasnost ako su ispunjeni uvjeti za izvođenje programa odgoja i obrazovanja.

(13) Postupak za odobravanje izvođenja novih programa propisuje ministar.

Članak 22

(Akt o osnivanju i početak rada)

(1) Akt o osnivanju srednje škole, pored općih uvjeta za osnivanje ustanove, sadrži sljedeće:

a) uvjete i način za ostvarivanje nastavnih planova i kurikuluma

b) uvjete i način za osiguravanje odgovarajućih prostora, opreme i nastavnih pomagala

c) uvjete i način za osiguravanje odgovarajućeg broja nastavnika, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika škole

d) uvjete i način za osiguravanje potrebnih financijskih sredstava

e) podatke o vrsti i trajanju obrazovanja stručnoj i školskoj spremi koja se stječe završavanjem programa škole u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima.

(2) Srednja škola može početi s radom kada Ministarstvo utvrdi da postoji društveno-ekonomska opravdanost za osnivanje i kada su ispunjeni uvjeti propisani stavkom (1) ovog članka.

Članak 23

(Privremeni ravnatelj i pripreme za početak rada škole)

(1) Osnivač srednje škole imenuje privremenog ravnatelja škole koji je ovlašten, pod nadzorom osnivača, obaviti pripreme za početak rada škole, a posebice pribaviti potrebne dozvole za početak rada te podnijeti prijavu u sudski Registar ustanova i Registar srednjih škola koji vodi Ministarstvo.

(2) Osnivač može i sam obaviti pripreme za početak rada škole i podnijeti prijavu za upis u sudski Registar ustanova i Registar srednjih škola.

(3) Novoosnovana srednja škola počinje s radom početkom sljedeće školske godine u odnosu na školsku godinu u kojoj joj je izdano odobrenje za rad odnosno izvođenje određenog programa od strane Ministarstva.

Članak 24

(Srednja škola s pravom javnosti)

(1) Srednja škola u privatnom vlasništvu koja je osnovana i radi u skladu s odredbama ovog Zakona je srednja škola s pravom javnosti.

(2) Srednja škola s pravom javnosti radi po nastavnom planu i kurikulumu iz članka 31. i/ili 32. ovog Zakona ili po vlastitom nastavnom planu i kurikulumu.

(3) Vlastiti nastavni plan i kurikul iz stavka (2) ovoga članka obvezno sadrži zajednički dio nastavnog plana i kurikuluma iz članka 31. ovog Zakona i izvodi se nakon dobivanja suglasnosti od strane ministra.

(4) Pravo javnosti privatna srednja škola stječe dobivanjem suglasnosti ministra na nastavni plan i kurikul i odobrenjem početka njezinog rada za izvođenje obrazovnih programa.

(5) Srednja škola s pravom javnosti ima prava i obveze kao i javna srednja škola, osim ako odredbama ovog Zakona nije drugačije

propisano.

(6) Privatna srednja škola koja je stekla pravo javnosti u svoj naziv dodaje riječi "s pravom javnosti".

Članak 25

(Eksperimentalna srednja škola)

(1) Radi utvrđivanja novih oblika i sadržaja rada Ministarstvo može jednu ili više srednjih škola proglasiti eksperimentalnom.

(2) Za eksperimentalnu srednju školu može se donijeti odluka o odstupanju od odredaba ovoga Zakona u primjeni nastavne norme, dnevnom i tjednom opterećenju učenika nastavnim satima, načinu ocjenjivanja, organiziranju razrednih odjela i primjeni nastavnog plana i kurikuluma.

Članak 26

(Registracija srednje škole)

(1) Srednja škola se upisuje u sudski Registar ustanova čime stječe pravnu i poslovnu sposobnost.

(2) Nakon sudskog registriranja srednja škola se obvezno upisuje u Registar srednjih škola koji vodi Ministarstvo.

(3) Škola upisana u Registar srednjih škola može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završetku obrazovanja odnosno pojedinog razreda.

(4) Srednja škola ima pravo na pečat s grbom Županije.

(5) Način, uvjete i oblik vođenja Registra srednjih škola iz stavka (2) ovog članka propisuje ministar.

Članak 27

(Ukidanje srednje škole)

(1) Srednja škola može biti ukinuta.

(2) Akt o ukidanju srednje škole donosi osnivač.

Članak 28

(Utvrđivanje rokova za ispunjavanje uvjeta za rad srednje škole)

(1) Ako prosvjetna inspekcija ili tijelo uprave nadležno za obrazovanje utvrdi da ne postoje uvjeti za rad srednje škole, određuje rok u kojem je škola dužna ispuniti potrebne uvjete, a koji ne može biti dulji od trajanja jedne školske godine.

(2) Ako srednja škola u određenom roku ne ispuni uvjete iz stavka (1) ovog članka, ministar zabranjuje njezin rad.

(3) U slučaju ukidanja ili zabrane rada srednje škole osnivač mora zatečenim učenicima osigurati obrazovanje u drugoj srednjoj školi.

Odjeljak C. Programi srednjoškolskog obrazovanja i njihovo trajanje

Članak 29

(Programi srednjoškolskog obrazovanja)

(1) Programi srednjoškolskog obrazovanja su:

a) programi za stjecanje srednje školske spreme u trajanju od četiri godine u statusu redovitog učenika

b) programi za stjecanje srednje stručne spreme, u trajanju od najmanje tri godine u statusu redovitog učenika

c) programi za stjecanje niže stručne spreme, u trajanju od jedne do dvije godine u statusu redovitog učenika

d) programi osposobljavanja i usavršavanja

e) programi izvođenja tečajeva.

(2) Trajanje programa za stjecanje srednje školske spreme, srednje stručne spreme i niže stručne spreme učenika, koji tu stručnu spremu ne stječu u statusu redovitog učenika utvrđuje ministar posebnim propisom.

(3) Programima za stjecanje srednje školske, srednje stručne i niže stručne spreme stječu se znanja, vještine, stavovi i kompetencije potrebne za rad i nastavak školovanja.

(4) Programima usavršavanja dopunjuju se stečena znanja, sposobnosti i vještine za rad u struci.

(5) Nakon završene osnovne škole programom izvedbe osposobljavanja i tečajeva stječe se osposobljenost za određeno zanimanje.

(6) Programi srednjeg obrazovanja ostvaruju se na temelju nastavnog plana i kurikuluma.

(7) Programi usavršavanja i osposobljavanja, te tečajeva izvode se na temelju nastavnog plana i kurikuluma u trajanju do jedne godine.

(8) Uvjete, način i izvedbu usavršavanja i osposobljavanja i izvedbu tečajeva utvrđuje ministar posebnim propisom.

Članak 30

(Obrazovni programi)

(1) Obrazovni programi su programi kojima se provodi odgoj i obrazovanje u srednjim školama.

(2) Obrazovni programi su:

a) nastavni planovi i kurikulumi za učenike srednje škole

b) prilagođeni programi za učenike s teškoćama

c) umjetnički i športski programi

d) eksperimentalni programi

e) programi obrazovanja odraslih

f) godišnji programi rada škola.

Članak 31

(Nastavni planovi i kurikuli)

(1) Odgoj i obrazovanje obavljaju srednje škole na temelju nastavnog plana i kurikula koje donosi ministar.

(2) Predmetni kurikuli usklađuju se sa zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja u skladu s člancima 42. i 43. Okvirnog zakona.

(3) Nastavnim planom utvrđuju se obvezni i izborni predmeti, tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, njihov raspored po razredima i tjedni broj nastavnih sati po predmetima.

(4) Predmetni kurikuli sadrže ciljeve nastavnog predmeta, predmetna područja, ishode učenja, ključne sadržaje, preporuke za realizaciju ishoda učenja te preporučene načine vrednovanja.

(5) Učenik bira jedan ponuđeni izborni predmet, a može izabrati i više izbornih predmeta u skladu s osobnim interesima i mogućnostima škole.

(6) Izborni predmet, kojeg učenik izabere na početku školske godine, obvezan je pohađati tijekom te školske godine.

(7) Učenik može promijeniti izborni predmet tijekom srednjoškolskog odgoja i obrazovanja nakon pisanog zahtjeva roditelja/skrbnika učenika jedanput do početka školske godine.

(8) Škola u skladu s mogućnostima može organizirati fakultativnu nastavu kojom se zadovoljavaju interesi učenika. Ako se učenik srednje škole opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je pohađati tijekom cijele nastavne godine.

(9) Nastavni plan i kurikul za fakultativnu nastavu može donijeti i škola uz suglasnost ministra.

Članak 32

(Nastavni plan i kurikul za strukovne škole)

(1) Nastavni plan i kurikul strukovnih škola, u pravilu, sadrži zajednički općeobrazovni, posebni stručni i fakultativni dio.

(2) Nastavni plan i kurikul razvija se, koliko god je to moguće, primjenom modularne metodologije.

(3) Nastavnim planom i kurikulumom, se utvrđuju svrha, ciljevi, zadaće i ishodi učenja programa, nastavni predmeti i programski sadržaji, trajanje i osnovni oblici izvođenja programa, godišnji i tjedni broj nastavnih sati praktične obuke, broj sati za svaki predmet, didaktički i drugi uvjeti za izvođenje nastavnog plana i kurikuluma i kadrovski uvjeti vezani za pitanje tko može izvoditi nastavu.

(4) Zajednički općeobrazovni dio nastavnog plana i kurikuluma za stjecanje srednje i niže stručne spreme sadrži općeobrazovne predmete koji su zajednički i obvezni za određenu razinu obrazovanja, a posebni stručni dio nastavnog plana i kurikuluma sadrži strukovne predmete (strukovno-teorijske predmete i praktičnu nastavu) koji su vezani za određeno zanimanje.

(5) Srednja strukovna škola s pravom javnosti radi po nastavnom planu i kurikulumu iz stavka (1) članka 31. ili po vlastitom nastavnom planu i kurikulumu koji donosi škola uz suglasnost ministra.

(6) Vlastiti nastavni plan i kurikul srednje strukovne škole s pravom javnosti sadrži zajednički dio nastavnog plana i kurikuluma iz stavka (4) ovoga članka i izvodi se nakon dobivanja suglasnosti ministra.

Članak 33

(Prilagođeni programi za učenike s teškoćama)

Po prilagođenom programu nastavu prate učenici koji imaju teškoće u razvoju, učenici s teškoćama u učenju, učenici s emocionalnim problemima i problemima u ponašanju te učenici s teškoćama uvjetovanim odgojnim, socijalnim, ekonomskim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima.

Članak 34

(Umjetnički i športski programi)

(1) Učenici stječu srednjoškolsko glazbeno, plesno, likovno i športsko obrazovanje po posebnim programima u srednjoj školi. Posebne programe i uvjete za njihovo izvođenje utvrđuje ministar.

(2) Na osnivanje i početak rada škole iz stavka (1) ovog članka primjenjuju se članci 21. i 22. ovog Zakona.

Članak 35

(Vježbaonice za studente)

(1) Srednja škola može biti vježbaonica za studente.

(2) Pobliže odredbe o uvjetima, načinu rada, kadrovima te mreži vježbaonica utvrđuje ministar na prijedlog visokoškolskih ustanova.

Članak 36

(Eksperimentalni programi)

(1) Srednja škola može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i vrijednost nove nastavne opreme.

(2) Eksperimentalni program sadrži:

a) cilj, zadaću, ishode učenja i sadržaj

b) mjesto i način izvođenja

c) vrijeme potrebno za realizaciju programa

d) prostorne, kadrovske i druge uvjete

e) način stručnog praćenja i vrednovanja programa

f) financijska sredstva potrebna za realizaciju programa.

(3) Eksperimentalne programe, uvjete i način rada propisuje ministar.

Članak 37

(Obrazovanje odraslih)

Postupak, uvjeti i način srednjoškolskog obrazovanja odraslih provodi se u skladu s važećim županijskom zakonom o obrazovanju odraslih.

Članak 38

(Godišnji program rada srednje škole)

(1) Srednja škola radi na temelju godišnjeg programa rada.

(2) Godišnjim programom rada utvrđuje se mjesto, vrijeme, način i nositelji njegova ostvarivanja.

(3) Godišnji program rada škole sadrži:

a) podatke o uvjetima rada

b) podatke o izvršiteljima poslova

c) godišnji kalendar rada

d) podatke o dnevnoj i tjednoj organizaciji rada

e) tjedni i godišnji broj sati po razredima

f) oblike odgojno-obrazovnog rada

g) planove rada ravnatelja, nastavnika i stručnih suradnika

h) planove rada školskog odbora i stručnih tijela škole

i) plan stručnog usavršavanja i osposobljavanja u skladu s potrebama škole

j) podatke o ostalim aktivnostima u funkciji odgojnoobrazovnog rada

k) podatke o planu aktivnosti i samovrednovanju škole za redovite učenike

l) mehanizam osiguranja kvalitete.

(4) Prijedlog godišnjeg programa rada utvrđuje nastavničko vijeće, a donosi školski odbor najkasnije do 30. rujna tekuće školske godine.

(5) Škola je dužna usvojeni godišnji program rada dostaviti Ministarstvu i osnivaču u roku od 8 dana od dana usvajanja.

Odjeljak D. Organizacija nastave u školi

Članak 39

(Kalendar rada srednje škole)

(1) Školska godina počinje 1. rujna, a završava 31. kolovoza sljedeće godine te ima dva obrazovna razdoblja.

(2) Nastavna godina se ostvaruje, u pravilu, u 175 nastavnih dana odnosno 35 nastavnih tjedana, a za učenike završnih razreda srednje škole u trajanju od 160 nastavnih dana odnosno u 32 nastavna tjedna.

(3) Tijekom školske godine učenici imaju pravo na zimski, proljetni i ljetni odmor.

(4) Nastavna godina, odnosno početak i završetak nastave, obrazovna razdoblja, broj radnih dana i odmori učenika propisuju se posebnim kalendarom, koji za svaku školsku godinu donosi ministar najkasnije 30 dana prije početka školske godine.

(5) O postojanju izvanrednih okolnosti koje utječu na početak i završetak nastavne godine te mogućnosti izmjene kalendara iz stavka (4) ovog članka zbog izvanrednih okolnosti odlučuje ministar.

(6) Odgojno-obrazovni rad se izvodi u jednoj smjeni ako to dopuštaju prostorni, kadrovski i drugi uvjeti rada.

Članak 40

(Tjedno trajanje nastave)

(1) Nastava se, u pravilu, u srednjoj školi izvodi u pet radnih dana tjedno.

(2) Ako opravdane okolnosti zahtijevaju, ravnatelj škole može odlučiti da trajanje dnevne i tjedne nastave može biti dulje vrijeme od

propisanog stavkom (1) ovog članka i člankom 41. ovog Zakona kako bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme nastave.

(3) Suglasnost na odluku iz stavka (2) ovog članka daje ministar.

Članak 41

(Dnevno trajanje nastave, trajanje nastavnog sata)

(1) Tjedno odnosno dnevno trajanje nastave učenika utvrđuje se rasporedom sati u skladu s nastavnim planom i kurikulom za svaki razred s tim da u ukupno opterećenje učenika ulaze obvezni i izborni predmeti, a ne može iznositi više od 35 sati tjedno, odnosno 7 sati dnevno.

(2) Nastavni sat u srednjoj školi traje 45 minuta.

(3) Praktična nastava može trajati najviše osam sati dnevno.

(4) Sat praktične nastave koja se izvodi izvan škole traje 60 minuta.

(5) Ministar, na zahtjev škole, iz opravdanih razloga može odobriti trajanje nastavnog sata u nastavi kraće od 45 minuta.

Članak 42

(Dopunska i dodatna nastava)

(1) Za učenike kojima je potrebna pomoć u svladavanju redovitog nastavnog programa škola je dužna organizirati dopunsku nastavu.

(2) Dopunska nastava je individualizirani oblik rada u skupinama za učenike koji ne svladavaju redoviti nastavni program. Dopunska nastava se organizira na određeno vrijeme u tijeku nastavne godine kad je takav oblik pomoći učenicima potreban, a obvezno u slučajevima kad učenik ima dvije ocjene nedovoljan (1) iz nekog predmeta, s tim da je učenik obvezan doći na zakazanu dopunsku nastavu.

(3) Dodatna nastava se organizira za učenike koji iz određenog nastavnog predmeta ostvaruju natprosječne rezultate ili pokazuju poseban interes za određeni nastavni predmet.

(4) Škola je dužna organizirati dodatnu nastavu na zahtjev učenika.

Članak 43

(Izvannastavne aktivnosti)

(1) Odgoj i obrazovanje učenika u izvannastavnim aktivnostima sastavni su dio odgoja i obrazovanja u srednjoj školi.

(2) Rad učenika u izvannastavnim aktivnostima može se priznati učenicima kao ispunjavanje dijela obveza u školi.

Članak 44

(Izleti, ekskurzije i druge aktivnosti)

(1) Škola može planirati u godišnjem programu rada škole poludnevne, jednodnevne i višednevne odgojnoobrazovne aktivnosti u mjestu i izvan mjesta u kojem je smještena.

(2) Aktivnosti iz stavka (1) ovog članka su izleti, ekskurzije i druge aktivnosti koje su isključivo u funkciji realizacije nastavnog plana i kurikuluma.

(3) Za svaku aktivnost iz stavka (2) ovog članka škola je dužna izraditi detaljan program aktivnosti s ciljevima, načinom realizacije, vremenikom, troškovnikom, načinom financiranja i načinom vrednovanja te zatražiti pisanu suglasnost roditelja/skrbnika učenika.

(4) Za svaku aktivnost iz stavka (2) ovog članka škola, uz voditelje, mora osigurati pratnju u skladu s brojem učenika, a za učenike s teškoćama pratnju u skladu s njihovim potrebama.

Članak 45

(Učeničke zadruge, učenička društva i učenički klubovi)

(1) U srednjoj školi mogu se osnovati učeničke zadruge, učenička društva i učenički klubovi kao oblik izvannastavnih aktivnosti te se može organizirati i drugi društveno koristan rad učenika.

(2) Srednja škola može stavljati u promet proizvode nastale kao rezultat rada učenika u učeničkim zadrugama, učeničkim društvima i učeničkim klubovima.

(3) Sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učeničkih zadruga, društava i klubova, posebno se evidentiraju, a mogu se koristiti isključivo za rad zadruge, društva ili kluba.

Članak 46

(Organizacija nastave po razredima i odgojno-obrazovnim skupinama)

(1) Nastava se organizira po razredima, a neposredno obavlja u razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama.

(2) Broj razrednih odjela te broj učenika u razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama, u skladu s važećim Županijskim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, odobrava ministar.

Članak 47

(Razredni odjel)

(1) Razredni odjel se formira od učenika istog razreda i, u pravilu, prema istom programu obrazovanja.

(2) Broj učenika u razrednom odjelu ili odgojnoobrazovnoj skupini, odnosno broj učenika praktične nastave i drugih oblika rada koji se izvode po grupama određuje se u skladu s važećim Županijskim pedagoškim standardima srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

(3) Iznimno, iz opravdanih razloga, na zahtjev škole, ministar može odobriti broj učenika u razrednom odjelu škole manji ili veći od propisanog stavkom (2) ovog članka.

(4) Broj učenika u razrednom odjelu i odgojnoobrazovnoj skupini umjetničkih škola određuje se prema specifičnostima izvođenja nastave u skladu s važećim Županijskim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

(5) Način organiziranja nastave u obrtničkim školama i praktične nastave u strukovnim školama, propisuje ministar.

Članak 48

(Školska knjižnica)

(1) Svaka srednja škola ima školsku knjižnicu.

(2) Djelatnost školske knjižnice iz stavka (1) ovog članka sastavni je dio djelatnosti odgoja i obrazovanja u srednjoj školi.

Članak 49

(Udžbenici)

(1) U srednjoj školi u uporabi su samo udžbenici koje odobri ministar.

(2) Ministar donosi pravilnik o obveznim udžbenicima i drugim nastavnim sredstvima.

Članak 50

(Suradnja srednje škole i drugih ustanova)

(1) Srednje škole surađuju u ostvarivanju djelatnosti odgoja i obrazovanja radi optimalnog upisa i preseljenja učenika.

(2) Škole ostvaruju suradnju i korištenjem usluga ustanova socijalne skrbi odnosno zdravstvenih ustanova, a osobito u dijelu rehabilitacijskih usluga i sadržaja.

Članak 51

(Etički kodeks i kućni red)

(1) Etički kodeks u srednjoj školi donosi školski odbor na prijedlog nastavničkog vijeća.

(2) Svrha etičkog kodeksa je poticanje razumijevanja i prihvaćanja temeljnih načela moralno opravdanog ponašanja i promicanje etičkih vrijednosti svih zaposlenika škole, učenika i roditelja/skrbnika.

(3) Etičkim kodeksom propisuju se sljedeće:

a) posvećenost zaposlenika profesiji koju obavljaju

b) pravila ponašanja učenika prema drugom učeniku

c) pravila ponašanja učenika prema zaposleniku škole

d) pravila ponašanja zaposlenika škole prema učeniku

e) pravila ponašanja zaposlenika škole prema drugom zaposleniku

f) pravila ponašanja zaposlenika škole prema roditeljima učenika.

(4) Kućni red u srednjoj školi donosi školski odbor na prijedlog nastavničkog vijeća.

(5) Kućnim redom utvrđuju se sljedeće:

a) pravila i obveze ponašanja u školi, njenom unutarnjem i vanjskom prostoru

b) pravila ponašanja roditelja/skrbnika učenika škole i ostalih stranaka prema zaposlenicima škole

c) radno vrijeme škole

d) pravila sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva, nasilja

e) pravila postupanja prema školskoj imovini, imovini učenika i imovini zaposlenika škole.

POGLAVLJE IV.

UČENICI

Odjeljak A. Status, prava i obveze učenika

Članak 52

(Upis učenika u srednju školu)

(1) Pravo upisa u prvi razred srednje škole čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave ili Županija imaju svi kandidati nakon završenog osnovnog obrazovanja pod jednakim uvjetima u okviru broja utvrđenog odlukom o upisu koju donosi ministar.

(2) Redoviti učenici upisuju prvi razred srednje škole u dobi do 17 godina, a iznimno do 18 godina ako postoje opravdani razlozi uz odobrenje nastavničkog vijeća.

(3) Izbor kandidata za upis u srednju školu zasniva se na:

a) uspjehu u prethodnom obrazovanju

b) sposobnostima i sklonostima učenika ovisno o vrsti srednje škole.

(4) Odluku o upisu za svaku školsku godinu donosi ministar na prijedlog srednje škole.

(5) Kriterije za izbor kandidata u skladu s odredbom stavka (1) ovog članka propisuje ministar.

(6) Javni natječaj za upis učenika u prvi razred srednjih škola objavljuje se na službenoj Web stranici Ministarstva i škole, oglasnoj ploči škole i web stranici relevantne institucije koja provodi e-upise, a obavezno sadrži:

a) program obrazovanja u koji se učenik upisuje

b) broj učenika koji se mogu upisati prema odluci o upisu

c) uvjete upisa, potrebnu dokumentaciju i kriterije za izbor kandidata

d) način i postupak provođenja natječaja.

(7) Nakon upisa učenika u školu, škola je dužna upisati učenika u Registar učenika, Matičnu knjigu učenika i elektroničku matičnu knjigu, na temelju podataka iz rodnog lista i zahtjeva za upis, kojeg potpisuje roditelj odnosno skrbnik djeteta. Prilikom upisa, škola će od roditelja ili skrbnika zatražiti suglasnost za korištenje tih podataka u navedenu svrhu.

(8) Srednje škole s pravom javnosti donose odluku o upisu i kriterije za upis u skladu s raspoloživim mogućnostima. Pravo upisa imaju svi kandidati nakon završenog osnovnoškolskog obrazovanja pod jednakim uvjetima.

(9) Učeniku koji prelazi u drugu školu izdaje se uvjerenje o uspjehu u tijeku školske godine ili prijepis ocjena na temelju čega nova škola učenika upisuje u svoj Registar učenika i Matičnu knjigu učenika.

Članak 53

(Promjena upisanog programa)

(1) Redoviti učenik srednje škole može tijekom školovanja promijeniti upisani program, u pravilu, nakon prvog razreda.

(2) Promjena programa uvjetuje se polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita. Učeniku koji prelazi iz upisanog programa u drugi program u okviru iste struke vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu priznaje se za daljnji nastavak obrazovanja na cijelom području BiH u skladu s nastavnim planom i kurikulumom i drugim uvjetima utvrđenim važećim propisima.

(3) Sadržaj razlikovnih odnosno dopunskih ispita i način i rokove njihova polaganja utvrđuje nastavničko vijeće.

(4) Učenik se upisuje u sljedeći razred, a škola mu je dužna omogućiti polaganje eventualne razlike predmeta najkasnije do 15. travnja tekuće školske godine.

(5) Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem

ispita.

(6) Ostvarivanje prava iz stavka (5) ovog članka obvezno se uvjetuje polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita, a način i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.

Članak 54

(Status redovitog učenika)

(1) Status redovitog učenika stječe se upisom u srednju školu, a može se imati samo u jednoj školi.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka je učenik koji je upisan i u umjetničku školu.

Članak 55

(Prava i obveze učenika)

(1) Prava učenika su:

a) pravo na obaviještenost o svim pitanjima koje se na njega odnose

b) pravo na savjet i pomoć u rješavanju problema

c) pravo na uvažavanje njegovog mišljenja

d) pravo na pomoć drugih učenika i zaposlenika škole

e) pravo na pritužbu koju može predati nastavniku ili ravnatelju

f) pravo na sudjelovanje u radu učeničkog vijeća.

(2) Prava učenika koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog psihofizičkog zdravlja i sigurnosti u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima. U slučaju sukoba prava prednost se daje onom pravu ili tumačenju koje najviše koristi interesu učenika.

(3) Obveze učenika su:

a) pohađanje obveznog dijela programa i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada koje je izabrao

b) pridržavanje pravila kućnog reda i etičkog kodeksa

c) ispunjavanje uputa nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja ili drugih zaposlenika škole koje su u skladu s pravnim propisima i kućnim redom

d) čuvanje udžbenika i drugih obrazovnih i nastavnih sredstava te imovine škole.

(4) U slučaju mogućeg psihičkog i/ili fizičkog nasilja nad drugim učenikom, škola je dužna nakon procjene pedagoga i/ili psihologa, uz suglasnost roditelja/skrbnika uputiti učenika kod kojeg su uočene naznake nasilničkog ponašanja ili koji provodi nasilje, na psihološku i/ili psihijatrijsku procjenu u najbliži centar za mentalno zdravlje, koji mu je dužan pružiti odgovarajuću pomoć i dati školi preporuke o potrebi poduzimanja odgovarajućih mjera u svrhu sprječavanja ponovnog nasilja, a učeniku koji je žrtva nasilja pedagog i/ili psiholog, u suradnji s razrednikom i ravnateljem, dužni su pružati stalnu stručnu pomoć dok postoji potreba. Pedagog i/ili psiholog u suradnji s razrednikom i ravnateljem su dužni pružati stručnu pomoć i učeniku koji vrši nasilje nad drugim učenikom u cilju prestanka nasilja, što ne isključuje izricanje pedagoških mjera.

(5) Ako roditelj/skrbnik ne da suglasnost iz stavka (4) ovog članka, ravnatelj škole je dužan slučaj prijaviti nadležnom centru za socijalni rad na daljnje postupanje.

Članak 56

(Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama)

(1) Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama su daroviti učenici i učenici s teškoćama.

(2) Obrazovanje učenika s posebnim odgojnoobrazovnim potrebama provodi se u skladu s ovim Zakonom ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

Članak 57

(Daroviti učenici)

(1) Škola prati i potiče darovite učenike te im organizira dodatnu nastavu prema njihovim sklonostima, sposobnostima i interesima.

(2) Program za darovite učenike te način obrazovanja, praćenja i poticanja darovitih učenika propisuje ministar.

Članak 58

(Završavanje srednje škole u vremenu kraćem od propisanog)

(1) Učenik koji se ističe natprosječnim znanjem i sposobnostima ima pravo završiti srednju školu u vremenu kraćem od propisanog.

(2) U tijeku jedne školske godine učenik može završiti dva razreda, o čemu odlučuje nastavničko vijeće.

(3) Redoviti učenici koji imaju status vrhunskog sportaša ili su istaknuti umjetnici mogu završiti srednju školu pohađanjem nastave ili polaganjem ispita u trajanju istom ili za polovicu duljem od propisanog trajanja upisanog programa.

(4) Ministar propisuje uvjete i postupak pod kojima učenik može završiti srednju školu u vremenu kraćem od propisanog.

Članak 59

(Učenici s teškoćama)

(1) Učenici s teškoćama su:

a) učenici s teškoćama u razvoju

b) učenici s teškoćama u učenju, intelektualnim teškoćama, problemima u ponašanju i emocionalnim problemima

c) učenici s teškoćama uvjetovanim odgojnim, socijalnim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima.

(2) Vrste teškoća iz stavka (1) ovog članka na temelju kojih učenik ostvaruje pravo na primjerene programe obrazovanja i primjerene oblike pomoći obrazovanja propisuje ministar.

(3) Posebne nastavne planove i kurikulume za učenike iz stavka (1) točke a) ovog članka donosi ministar.

Članak 60

(Primjena individualiziranih postupaka i produženih stručnih tretmana pri školovanju učenika s teškoćama u razvoju)

(1) Odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama u razvoju provodi se u srednjoj školi uz odgovarajuću primjenu individualiziranih postupaka i produženih stručnih tretmana ili u posebnim odgojno-obrazovnim skupinama i razrednim odjelima u okviru škole.

(2) U radu s učenicima iz stavka (1) ovog članka škola je dužna osigurati stručnjake edukacijskorehabilitacijskog profila. Učenicima

s kombiniranim poteškoćama u razvoju, koji u skladu s rješenjem o primjerenom obliku odgoja i obrazovanja, mogu pratiti nastavu u redovitom odjelu uz pomoć, škola je dužna osigurati pomoćnika u nastavi.

(3) Uvjete i način ostvarivanja skupina i razrednih odjela iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje općinsko/ gradsko tijelo nadležno za poslove obrazovanja prema kriterijima koje donosi ministar.

(4) Nastavnici koji rade s učenicima s teškoćama i pomoćnici u nastavi, dužni su se stručno usavršavati za rad s tim učenicima.

Članak 61

(Obrazovanje učenika s većim teškoćama u razvoju)

(1) Iznimno od odredaba članka 60. ovog Zakona, za učenike s većim teškoćama u razvoju srednjoškolsko obrazovanje obavlja se u posebnim ustanovama odgoja i obrazovanja, a može se obavljati i u drugim ustanovama. Takvi učenici se mogu školovati do 21. godine života.

(2) Sadržaj i način obrazovanja iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje ministar.

Članak 62

(Postupanje u slučaju nastupanja teškoća koje onemogućavaju daljnje obrazovanje učenika)

Za učenike kod kojih u tijeku obrazovanja nastupe teškoće koje onemogućavaju daljnje obrazovanje pod redovitim uvjetima provodi se postupak u skladu s odgovarajućim odredbama iz članka 63. ili članka 79. ovog Zakona.

Članak 63

(Organiziranje nastave za djecu i mladež smještenu u organizacije zdravstva ili socijalne skrbi)

(1) Za djecu i mladež koja su iz zdravstvenih ili drugih razloga smještena u organizacije zdravstva ili organizacije socijalne skrbi, organizira se odgoj i obrazovanje u srednjim školama prema redovitim ili posebnim uvjetima.

(2) Školski rad s djecom ili mladeži iz stavka (1) ovoga članka obavlja organizacija u kojoj je učenik smješten ili najbliža srednja škola.

(3) Za djecu koja zbog bolesti ne mogu pohađati srednju školu, odgojno-obrazovni rad organizira najbliža škola i provodi ga putem stručne pomoći koju djetetu pružaju nastavnici i stručni suradnici škole u kući ili na drugom mjestu gdje učenik boravi.

(4) Nastava iz stavka (3) ovog članka, može se provoditi u obliku nastave na daljinu (virtualna nastava) i korištenjem sredstava elektroničke komunikacije.

Članak 64

(Prestanak statusa redovitog učenika)

Učeniku srednje škole prestaje status redovitog učenika:

a) na kraju školske godine u kojoj je završio srednje obrazovanje

b) ispisom iz srednje škole

c) ako se ne upiše u sljedeći razred srednje škole

d) ako je učenik isključen iz škole.

Članak 65

(Sigurnost i zaštita zdravlja u školi)

(1) Ravnatelji, pomoćnici ravnatelja, nastavnici i stručni suradnici su dužni:

a) stvarati uvjete za psihofizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika

b) sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja

c) brinuti se o sigurnosti učenika za vrijeme njihovog boravka u školi

d) osigurati uvjete za uspješnost svakog učenika u učenju

e) pratiti socijalne probleme i pojave kod učenika i poduzimati mjere za otklanjanje njihovih uzroka i posljedica u suradnji s tijelima socijalne skrbi odnosno drugim nadležnim tijelima

f) voditi evidenciju o neprihvatljivim oblicima ponašanja učenika

g) pružati savjetodavni rad učenicima.

(2) Zaposlenici škole, roditelji/skrbnici, učenici i lokalna sredina promiču i provode programe zajedničkog i organiziranog djelovanja i suradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe učenika i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma, pušenja i maloljetničke delikvencije te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i sigurnost učenika.

Članak 66

(Prehrana učenika)

Srednja škola može organizirati prehranu za učenike u školi u skladu s važećim zakonskim propisima.

Članak 67

(Oslobađanje učenika od određene tjelesne aktivnosti u nastavi)

(1) Ako učenik zbog zdravstvenog stanja ne može sudjelovati u određenoj aktivnosti ili bi to sudjelovanje štetilo njegovu zdravlju oslobađa se privremeno ili trajno sudjelovanja u toj aktivnosti.

(2) Odluku o oslobađanju učenika od određene aktivnosti u nastavi donosi razredno vijeće na prijedlog roditelja/skrbnika, a na temelju liječničke dokumentacije.

(3) Ako je učenik na temelju stavka (1) ovog članka oslobođen aktivnosti iz nekog nastavnog predmeta, ocjena iz tog predmeta donosi se na temelju sadržaja kojih učenik nije oslobođen.

Članak 68

(Mjere zaštite prava učenika)

(1) Nastavnici, stručni suradnici i ostali zaposlenici škole dužni su poduzimati mjere zaštite prava učenika.

(2) Nastavnici, stručni suradnici, ostali zaposlenici škole i učenici su dužni odmah izvijestiti razrednika o naznakama nasilničkog ponašanja i kršenju prava učenika, posebice o oblicima tjelesnog, psihičkog ili društvenog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika.

(3) Ako učenik čini psihičko ili fizičko nasilje prema drugom učeniku ili ukoliko je učenik žrtva psihičkog ili fizičkog nasilja, razrednik je

dužan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od saznanja, izvijestiti ravnatelja i roditelja/skrbnika o uočenom nasilju.

(4) Ravnatelj škole je navedeno nasilje dužan prijaviti nadležnom centru za socijalni rad ili nadležnom tužiteljstvu u slučaju sumnje da se radi o kaznenom djelu.

(5) Ministar donosi Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih zaposlenika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, uz konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke i Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke i Centrima za socijalni rad u Županiji.

(6) Za slučajeve kada je unutar ili u neposrednoj blizini školskih ustanova potrebna intervencija zbog izravne i neposredne opasnosti za život, tijelo i sigurnost učenika ili zaposlenika školske ustanove, Ministar donosi Pravilnik o Smjernicama za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama.

(7) Za slučajeve kada je zbog kriznih događaja koji su djelovali izrazito uznemirujuće ili stresno na sudionike odgojno-obrazovnog procesa, a koji se dogode unutar ili u neposrednoj blizini školskih ustanova, potrebna psihološka intervencija kako bi se ublažile trenutne i spriječile dugoročne posljedice kriznog događaja, Ministar donosi Pravilnik o Protokolu o pokretanju psiholoških kriznih intervencija.

(8) U cilju uspostave ujednačene prakse i sektorske suradnje u Županiji u prevenciji, identifikaciji, prijavi, liječenju i drugim postupcima u borbi protiv nasilja u obrazovnim ustanovama, donosi se Međuinstitucijski protokol o postupanju u slučajevima nasilja u školama Županije.

(9) Međuinstitucijski protokol iz stavka (8) ovog članka donose i potpisuju Ministar, ministar zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, ministar unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, ministar pravosuđa i uprave Županije

Zapadnohercegovačke, gradonačelnici i načelnici gradova i općina Županije te ravnatelji centara za socijalni rad s područja Županije.

Članak 69

(Učeničko vijeće)

(1) U školi se osniva učeničko vijeće kojeg čine predstavnici učenika svakog razrednog odjela.

(2) Način izbora i djelokrug rada učeničkog vijeća utvrđuje se statutom škole.

(3) Učeničko vijeće:

a) promiče interese škole u zajednici na čijem području škola djeluje

b) dostavlja stajališta učenika školskom odboru, a može i nastavničkom vijeću

c) potiče sudjelovanje učenika u radu škole.

Odjeljak B. Praćenje i ocjenjivanje učeničkih postignuća

Članak 70

(Način ocjenjivanja učenika)

(1) Učenik se ocjenjuje iz svakog nastavnog predmeta i iz vladanja. Ocjene iz nastavnih predmeta utvrđuju se opisno i brojčano. Ocjena iz vladanja utvrđuje se opisno. Podatak o obavljenoj stručnoj praksi unosi se u pedagošku dokumentaciju i evidenciju te javnu ispravu riječju "obavljena" ili "neobavljena".

(2) Način ocjenjivanja i praćenja učenika propisuje ministar.

(3) Svaka ocjena tijekom nastavne godine ili na kraju obrazovnog razdoblja je javna i predmetni nastavnik ju je dužan priopćiti učeniku neposredno nakon utvrđivanja.

Članak 71

(Ocjene)

Brojčana ocjena učenika za pojedine nastavne predmete utvrđuje se kao: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1). Sve ocjene osim ocjene nedovoljan (1) su prolazne.

Članak 72

(Opći uspjeh učenika)

(1) Učeniku koji je ocijenjen iz svih nastavnih predmeta utvrđuje se opći uspjeh.

(2) Na osnovi praćenja i ocjenjivanja tijekom obrazovnog razdoblja i nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta utvrđuje nastavnik, a ocjenu iz vladanja razrednik.

(3) Opći uspjeh utvrđuje se kao odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan.

(4) Učenik koji nema zaključnih ocjena nedovoljan (1) postigao je opći uspjeh:

a) odličan (5) ako ima srednju ocjenu najmanje 4,50

b) vrlo dobar (4) ako ima srednju ocjenu od 3,50 do 4,49

c) dobar (3) ako ima srednju ocjenu od 2,50 do 3,49

d) dovoljan (2) ako ima srednju ocjenu 2 do 2,49.

(5) Učenik ima opći uspjeh nedovoljan (1) ako ima barem jednu zaključnu ocjenu nedovoljan (1). Učenik kojemu je opći uspjeh nedovoljan (1) u jednoj školi ne može završiti taj razred polaganjem ispita u drugoj školi u toj školskoj godini.

(6) Srednja ocjena utvrđuje se kao aritmetička sredina pozitivnih ocjena iz svakog nastavnog predmeta.

(7) Opći uspjeh učenika utvrđuje razredno vijeće na prijedlog razrednika.

Članak 73

(Polaganje mature ili završnog ispita)

(1) Na kraju srednjoškolskog obrazovanja učenik polaže maturu ili završni ispit.

(2) Maturu polaže učenik gimnazije.

(3) Završni ispit polaže učenik strukovne ili umjetničke škole.

(4) Učenik koji je tijekom cijelog srednjoškolskog obrazovanja postigao odličan uspjeh oslobađa se polaganja mature odnosno završnog ispita.

(5) Matura odnosno završni ispit može početi najranije 21 dan od dana završetka nastave.

(6) Uvjete, način i postupak polaganja mature odnosno završnog ispita propisuje ministar.

Članak 73a

(Izbor učenika generacije srednje škole)

(1) Učenik završnog razreda srednje škole može biti proglašen učenikom generacije u školi.

(2) Način, uvjeti i kriteriji izbora učenika generacije srednje škole propisuje Ministar pravilnikom.

Članak 74

(Jednak status svjedodžbi, diploma i vremena školovanja na cijelom području BiH)

(1) Svjedodžbe i diplome o završenom obrazovanju stečene po važećem nastavnom planu i kurikulumu i izdate od verificiranih obrazovnih ustanova imaju jednak status na cijelom području BiH.

(2) Vrijeme školovanja u odgovarajućem školskom program koje nije okončano dodjelom svjedodžbe ili diplome, priznaje se bez uvjetovanja, za daljnji nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu na cijelom području BiH.

Članak 75

(Priznavanje inozemnih obrazovnih isprava i kvalifikacija)

(1) Državljanin BiH koji je dio srednjoškolskog obrazovanja stekao u inozemstvu te inozemni državljanin i apatrid, nastavljaju školovanje na temelju obrazovne isprave o obrazovanju stečenom u inozemstvu.

(2) Uvjeti i način priznavanja inozemnih obrazovnih isprava i kvalifikacija obavljat će se temeljem važećeg županijskog zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih isprava i kvalifikacija.

Članak 76

(Popravni ispit)

(1) Na popravni ispit upućuje se učenik srednje škole koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva nastavna

predmeta.

(2) Popravni ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom najranije osam dana nakon završetka nastave, a najkasnije do kraja školske godine.

(3) Članove ispitnog povjerenstva imenuje nastavničko vijeće.

(4) Uvjete i način polaganja popravnih ispita propisuje ministar.

(5) Učenik ponavlja razred:

a) ako ima tri ili više zaključnih ocjena nedovoljan (1)

b) ako neopravdano ne pristupi polaganju popravnog ispita ili

c) ako ne položi popravni ispit.

Članak 77

(Ponavljanje razreda)

(1) Redoviti učenik programa za stjecanje srednje školske ili stručne spreme može tijekom savladavanja programa dva puta ponavljati razred.

(2) Isti razred može se ponavljati samo jedanput.

(3) Redoviti učenik programa za stjecanje niže stručne spreme može ponavljati razred samo jedanput.

Članak 78

(Svladavanje nastave po prilagođenom programu)

Učenik s teškoćama ne ponavlja razred, nego prelazi u viši razred i nastavlja sa svladavanjem prilagođenog programa.

Članak 79

(Razlozi, način i vrijeme polaganja razrednih i predmetnih ispita)

(1) Učenik koji nije redovito pohađao nastavu više od 20% od ukupnog godišnjeg broja sati upućuje se na polaganje razrednog ili predmetnog ispita. Nastavničko vijeće odlučuje hoće li biti oslobođen plaćanja polaganja ispita. Troškovnik polaganja donosi školski odbor uz prethodnu suglasnost ministra.

(2) Razredni ili predmetni ispit polaže se u ispitnim rokovima u skladu sa statutom škole.

(3) Ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom.

(4) Način polaganja razrednih i predmetnih ispita propisuje ministar.

Članak 80

(Pedagoške mjere)

(1) Učenik koji postiže iznimne rezultate usmeno ili pisano se pohvaljuje odnosno nagrađuje.

(2) Usmenu pohvalu izriče razrednik, pisanu pohvalu izriče razredno vijeće, a nagradu dodjeljuje nastavničko vijeće.

(3) Zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja, učeniku se izriču pedagoške mjere: opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz škole.

(4) Način, postupak i razloge zbog kojih se izriču pedagoške mjere utvrđuje ministar posebnim propisom u skladu s ovim Zakonom.

(5) Pedagošku mjeru opomena izriče razrednik, ukor izriče razredno vijeće, opomenu pred isključenje i isključenje iz škole izriče nastavničko vijeće.

(6) Protiv izrečenih pedagoških mjera učenik, roditelj/ skrbnik učenika ima pravo žalbe.

(7) O žalbi na izrečenu pedagošku mjeru opomena odlučuje razredno vijeće, na mjeru ukor odlučuje nastavničko vijeće, na mjeru opomena pred isključenje i isključenje iz škole odlučuje školski odbor.

(8) U slučaju da školski odbor potvrdi mjeru isključenja iz škole, odnosno da je odluka o mjeri isključenja iz škole konačna, učenik ne može polagati razred u drugoj školi u toj školskoj godini.

(9) Odluka po žalbi iz stavka (7) je konačna.

(10) Pedagoške mjere odnose se na tekuću školsku godinu, osim pedagoška mjera isključenja iz škole, ako je učeniku izrečena zbog fizičkog i/ili psihičkog nasilja prema drugom. U tom slučaju učenik trajno gubi pravo odgoja i obrazovanja u toj školi.

Odjeljak C. Roditelji/skrbnici

Članak 81

(Prava i obveze roditelja/skrbnika)

(1) Roditelji/skrbnici su osnovni odgajatelji svoje djece.

(2) Roditelji/skrbnici imaju pravo i obvezu starati se o obrazovanju svoje djece.

(3) Škola je dužna organizirati, a roditelj/skrbnik nazočiti najmanje dva puta u tijeku jedne školske godine roditeljskom sastanku, od kojih je obvezan nazočiti na prvom sastanku na početku školske godine kada se upoznaje s odredbama važećeg pravilnika o načinima praćenja i ocjenjivanja učenika kojeg propisuje ministar.

(4) Roditeljski sastanci se organiziraju, u pravilu, na početku nastavne godine, na kraju prvog obrazovnog razdoblja i na kraju nastavne godine.

(5) Roditelj/skrbnik je dužan tijekom nastavne godine dolaziti na individualne razgovore s razrednikom najmanje jednom u svakom obrazovnom razdoblju, čime ispunjava pravo i obvezu sudjelovanja u odgoju i obrazovanju učenika.

(6) Roditelj/skrbnik učenika može opravdati izostanke s nastave u roku od sedam nastavnih dana od dana izostanka.

(7) Ako roditelj/skrbnik učenika ne opravda izostanke s nastave u roku od sedam nastavnih dana od dana izostanka, razrednik ili pedagog škole je dužan izvijestiti roditelja/ skrbnika o izostanku učenika s nastave.

(8) Roditelj/skrbnik ima pravo biti izvješćivan tijekom školske godine o postignućima učenika.

(9) Ako roditelj/skrbnik zanemaruje svoje obveze iz stavaka (2), (3), (5) i (6) ovog članka, škola je dužna uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom i pedagogom, a po potrebi i s drugim stručnim suradnicima škole.

(10) Ako roditelj/skrbnik zanemari obvezu iz stavka (9) ovog članka škola je dužna obavijestiti nadležnu ustanovu socijalne skrbi koja je dužna izvijestiti školu o poduzetim mjerama.

Članak 82

(Roditeljsko vijeće)

(1) Roditelji/skrbnici učenika osnivaju roditeljsko vijeće. Način izbora roditeljskog vijeća i način njihova rada propisuje se statutom škole.

(2) Roditeljsko vijeće:

a) promiče interese škole u zajednici na čijem području škola djeluje

b) dostavlja stajališta roditelja/skrbnika a učenika školskom odboru, a može i nastavničkom vijeću

c) potiče sudjelovanje roditelja/skrbnika u radu škole

d) sudjeluje u izradi i provedbi odgovarajućih projekata kojima se promiče i unaprjeđuje odgojno-obrazovni rad u školi.

(3) Škola može osnovati nastavničko-roditeljsko vijeće koje čine predstavnici nastavničkog i roditeljskog vijeća. Način formiranja nastavničko-roditeljskog vijeća i djelokrug njegova rada propisuje se Statutom škole.

POGLAVLJE V.

ZAPOSLENICI SREDNJIH ŠKOLA

Članak 83

(Zaposlenici škole)

(1) Zaposlenici srednje škole su osobe koje u školi imaju zasnovan radni odnos.

(2) Da bi određena osoba mogla zasnovati radni odnos u srednjoj školi mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:

a) da je državljanin BiH

b) da je starija od 18 godina

c) da je zdravstveno sposobna za obavljanje određenih poslova predviđenih za to radno mjesto

d) da u posljednje tri godine od dana objavljivanja upražnjenog radnog mjesta nije otpuštena s radnog mjesta kao rezultat stegovne mjere bilo gdje u BiH

e) da nije obuhvaćena odredbom članka IX. 1 Ustava Bosne i Hercegovine

f) da protiv nje nije potvrđena optužnica za kazneno djelo

g) nije pravomoćno osuđena kazneno djelo protiv ustavima utvrđenog ustroja Županije, Federacije Bosne i Hercegovine i BiH, kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe ili neko drugo kazneno djelo protiv tjelesne zlouporabe djeteta ili maloljetne osobe

h) protiv nje nije podignuta optužnica za kazneno djelo protiv spolne slobode ili spolnog ćudoređa, kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe ili neko drugo kazneno djelo protiv tjelesne zlouporabe djeteta ili maloljetne osobe.

Članak 84

(Posebni uvjeti koje nastavnici, stručni suradnici, strukovni učitelji, suradnici u nastavi i pomoćnici u nastavi u srednjoj školi trebaju ispunjavati za izvođenje odgojno-obrazovnog rada)

(1) Odgojno-obrazovni rad u srednjoj školi izvode nastavnici, stručni suradnici, strukovni učitelji, suradnici u nastavi i pomoćnici u nastavi u skladu s ovim Zakonom, općim propisima o radu te u skladu s posebnim uvjetima za zasnivanje radnog odnosa.

(2) Odgojno-obrazovni rad u srednjoj školi izvodi osoba koja:

a) ima odgovarajuću stručnu spremu i potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje u skladu s odredbama ovog Zakona i drugih propisa u Županiji

b) ima položen stručni ispit

c) ima Kanonsko poslanje za poučavanje vjeronauka za radno mjesto nastavnika vjeronauka.

(3) Ako se na javni natječaj javi osoba koja je završila fakultet nastavnog smjera ona ima prednost u odnosu na osobu koja je završila fakultet nenastavnog smjera odnosno fakultet koji ne sadrži potrebno pedagoškopsihološko- didaktičko-metodičko obrazovanje, iako se na to radno mjesto može primiti osoba i sa završenim fakultetom nenastavnog smjera.

(4) Ako se na javni natječaj ne javi osoba sa završenim fakultetom nastavnog smjera, a javi se osoba koja nema potrebno pedagoško-

psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje, ali ispunjava ostale uvjete, može se primiti na određeno vrijeme do godinu dana u kojem razdoblju je dužna steći potrebno pedagoško-psihološko-didaktičkometodičko obrazovanje.

(5) Ako se na javni natječaj ne javi osoba koja je završila fakultet nastavnog smjera, prednost ima osoba koja ima odgovarajući fakultet nenastavnog smjera i potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje.

Članak 85

(Nastavnici, stručni suradnici i pomoćnici u nastavi)

(1) Nastavnici izvode nastavu i druge oblike odgojnoobrazovnog rada s učenicima te obavljaju poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada od prvog do četvrtog razreda srednje škole.

(2) Poslove nastavnika od prvog do četvrtog razreda može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova; koja ispunjava uvjete iz članaka 83. i 84. ovog Zakona, te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulumom.

(3) Stručni suradnici u srednjoj školi su pedagog, psiholog, defektolog, logoped, knjižničar i socijalni radnik.

(4) Stručni suradnici obavljaju neposredni odgojnoobrazovni rad s učenicima te stručno-razvojne i koordinacijske poslove. Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, visoku stručnu spremu stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom

sustavu studiranja, kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova koja ispunjava uvjete iz članaka 83. i 84. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulumom.

(5) Strukovni učitelji samostalno izvode vježbe i praktičnu nastavu. Poslove strukovnog učitelja može obavljati osoba koja ima najmanje srednje strukovno obrazovanje odgovarajućeg smjera, ako je to najviši stupanj obrazovanja u tom području te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulumom i ima pedagoško-psihološko-didaktičko- metodičko obrazovanje.

(6) Suradnici u nastavi sudjeluju u izvođenju praktične nastave i vježbi pod neposrednim vodstvom nastavnika ili strukovnog učitelja te obavljaju druge poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada.

(7) Pomoćnici u nastavi pomažu učenicima s teškoćama u razvoju pohađanje nastave u redovitim odjelima. Poslove pomoćnika u nastavi može obavljati osoba koja ispunjava uvjete za nastavnika ili stručnog suradnika. Smjer stručne spreme pomoćnika u nastavi za pojedinog učenika utvrđuje povjerenstvo koje imenuje ravnatelj škole, a čine ga nastavnik i svi stručni suradnici škole, osim knjižničara uz suglasnost roditelja/skrbnika učenika.

(8) Poslove knjižničara može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu nastavnog smjera stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij nastavnog smjera po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova, koja ispunjava uvjete iz članaka 83. i 84. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulumom.

(9) Poslove nastavnika u srednjoj glazbenoj školi može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili

koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova, a koja ispunjava uvjete iz članka 83. i članka 84. ovog Zakona te koja ispunjava ostale uvjete propisane nastavnim planom i kurikulumom.

(10) Stupanj i smjer stručne, odnosno školske spreme nastavnika, stručnih suradnika, strukovnih učitelja, suradnika u nastavi i pomoćnika u nastavi u srednjoj školi utvrđuje ministar.

Članak 86

(Zasnivanje i prestanak radnog odnosa u školi)

(1) Radni odnos u srednjoj školi zasniva se, u pravilu, ugovorom o radu na temelju javnog natječaja. Obavijest o javnom natječaju, s naznakom gdje je objavljen cjelovit tekst javnog natječaja objavljuje se u najmanje jednom dnevnom tisku, a cjelovit tekst natječaja na Web stranici škole.

(2) Javni natječaj raspisuje školski odbor uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu i bez javnog natječaja uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

(4) Radni odnos zasnovan na način propisan stavkom (3) ovog članka može se zasnovati pod sljedećim uvjetima:

a) na određeno vrijeme, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa na temelju javnog natječaja ili na drugi propisan način, ali ne dulje od jednog obrazovnog razdoblja čije je trajanje propisano kalendarom rada za nastavno osoblje, a za ostalo osoblje ne dulje do 90 dana

b) s osobom kojoj je ugovor o radu na neodređeno vrijeme upitan zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga i koja se nalazi u evidenciji ministarstva kao djelomice ili potpuno neraspoređeni zaposlenik i s tim da ta osoba ima prednost u odnosu na osobe iz točke c) ovog stavka

c) do punog radnog vremena sa zaposlenikom, koji u toj školi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme

(d) na temelju odobrenja Ministarstva kojim zaposlenici škola na neodređeno vrijeme prelaze s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto u istoj školi u skladu s člankom 16. ovog Zakona.

e) s osobom iz stavka (5) ovog članka.

(5) Ako se na prethodno raspisani natječaj nitko nije prijavio ili kandidat ne ispunjava uvjete natječaja ministar može na zahtjev ravnatelja škole, rješenjem odobriti izvođenje nastave iz određenog nastavnog predmeta osobi s neodgovarajućom razinom obrazovanja odgovarajućeg smjera (o čemu uz zahtjev prilaže i potvrdu visokoškolske ustanove) i to isključivo za rad u školi za jedno obrazovno razdoblje. Nakon toga se ponovno raspisuje javni natječaj i ako se ne prijavi osoba koja ispunjava uvjete, može se istoj ili drugoj osobi ponovno odobriti izvođenje nastave u skladu s ovim stavkom sve dok se na javni natječaj ne prijavi osoba koja ispunjava uvjete.

(6) Ako se na natječaj ne prijavi nijedna osoba koja ispunjava sve uvjete natječaja, može se primiti osoba bez položenog stručnog ispita ako ispunjava ostale uvjete natječaja, do kraja te nastavne godine.

(7) Odluku o zasnivanju radnog odnosa iz stavaka (1) i (3) ovog članka donosi školski odbor na prijedlog ravnatelja škole.

(8) Zaposleniku škole radni odnos prestaje sukladno općim propisima o radu i ovim Zakonom.

(9) Školski odbor je dužan donijeti odluku o prestanku radnog odnosa zaposleniku škole ako bude pravomoćno proglašen krivim za kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv spolne slobode i ćudoređa i kaznena djela protiv zdravlja ljudi i imovine iz Kaznenog zakona Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23).

(10) Ukoliko protiv zaposlenika škole bude podignuta optužnica za kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv spolne

slobode i ćudoređa i kaznena djela protiv zdravlja ljudi i imovine iz Kaznenog zakona Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23), školski odbor donosi odluku o suspenziji zaposlenika.

(11) Za vrijeme suspenzije zaposlenik prima 80% svoje plaće do donošenja pravomoćne presude.

Članak 87

(Vođenje evidencije neraspoređenih zaposlenika u osnovnim i srednjim školama i njihova prava)

(1) Neraspoređeni zaposlenici su zaposlenici svih osnovnih i srednjih škola sa zaključenim ugovorom o radu na neodređeno vrijeme, s punim ili nepunim radnim vremenom, koji su zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga u školi ostali djelomice ili potpuno bez tjednih obveza u okviru radnog vremena na koliko su primljeni po javnom natječaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo je dužno voditi evidenciju svih neraspoređenih zaposlenika u školama na temelju podataka koje dostavlja ravnatelj škole. Ako postoji više neraspoređenih zaposlenika iste struke, raspoređuju se prema dužini radnog staža u obrazovanju.

(3) Prije donošenja odluke o potrebi zasnivanja radnog odnosa predviđenog člankom 86. stavak (1) i (3) ovog Zakona, ravnatelj je dužan, na temelju odluke školskog odbora, zatražiti pisanu suglasnost Ministarstva kako bi se provjerilo ima li neraspoređenih zaposlenika u osnovnim i srednjim školama na području Županije, a koji ispunjavaju uvjete za to radno mjesto. Ako u evidenciji ima neraspoređenih zaposlenika Ministarstvo školi dostavlja podatke o zaposleniku kojeg je škola dužna primiti najdulje do kraja nastavne godine.

(4) Neraspoređenim zaposlenicima koji se ne mogu rasporediti po stavku (3) ovog članka donosi se rješenje o prestanku radnog odnosa te se raskida ugovor o radu ako su potpuno neraspoređeni. Zaposlenicima koji su zasnovali radni odnos do stupanja na snagu

ovog Zakona, a koji se ne mogu rasporediti po stavku (3) ovog članka, ako su ostali bez tjednih obveza u okviru radnog vremena na koliko su primljeni po javnom natječaju donosi se rješenje o preostalim obvezama i pravima na temelju preostalog radnog vremena i u skladu s tim mijenja se i ugovor o radu odnosno sklapa aneks ugovora o radu. Mogu prijeći u drugu školu u skladu s člankom 88. ovog Zakona.

(5) Neraspoređenim zaposlenicima koji dopunjuju radno vrijeme u drugoj školi prema stavku (3) ovog članka svaka škola u kojoj su u radnom odnosu donosi rješenje o radnom vremenu u toj školi, s tim da škola u kojoj su primljeni na temelju javnog natječaja na neodređeno vrijeme sklapa aneks ugovora o radu o preostalom radnom vremenu na neodređeno vrijeme za tu školsku godinu, a škola u kojoj dopunjuju radno vrijeme donosi rješenje i sklapa ugovor o radu najkasnije do kraja tekuće nastavne godine. Prava iz radnog odnosa ostvaruju u svakoj školi razmjerno radnom vremenu. Postupak se provodi u skladu s važećim zakonom o radu. Mogu prijeći u drugu školu i u skladu s člankom 88. ovog Zakona.

(6) Evidencija o neraspoređenim zaposlenicima vodi se na temelju ugovora o radu kojim su primljeni na temelju javnog natječaja, a ravnatelj je dužan dostaviti Ministarstvu podatke najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.

(7) Nastavniku kojemu se ne može dopuniti norma na način iz stavka (3) ovog članka može biti raspoređen na radno mjesto pomoćnika u nastavi, ako ispunjava uvjete i ako je suglasan s tim rasporedom.

Članak 88

(Prelazak zaposlenika s jednog radnog mjesta na drugo u istoj školi)

(1) Zaposlenik škole koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme može prijeći s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto ukoliko ispunjava uvijete za to radno mjesto.

(2) Kriteriji i način prelaska iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se Pravilnikom o radu škole.

Članak 89

(Pripravnici i volonteri)

(1) Osobe koji prvi put zasnivaju radni odnos zasnivaju ga kao pripravnici.

(2) Srednja škola može osobama bez radnog iskustva omogućiti osposobljavanje i bez zasnivanja radnog odnosa (volonteri).

(3) Na osobe bez radnog iskustva kojima se omogućava osposobljavanje primjenjuju se odredbe članaka 83., 84. i 85. ovog Zakona.

Članak 90

(Osposobljavanje pripravnika - nastavnika i stručnih suradnika za samostalan rad)

(1) Pripravnički staž, u pravilu, traje godinu dana, ali ne kraće od nastavne godine. Nakon obavljenog pripravničkog staža pripravnik polaže stručni ispit.

(2) Osobi, koja vlastitom krivnjom ne položi stručni ispit u roku od godinu dana, od dana kad je stekla uvjete za polaganje stručnog ispita, prestaje radni odnos u školi.

(2) Program pripravničkog staža i način polaganja ispita donosi ministar.

Članak 91

(Ukupne tjedne obveze zaposlenika škole)

(1) Ukupne tjedne obveze svih zaposlenika srednje škole utvrđuju se u četrdesetosatnom radnom tjednu u skladu s nastavnim planom i kurikulumom i u skladu s ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada te ostalih potreba škole.

(2) Tjedna norma neposrednog rada nastavnika s učenicima iznosi do 26 sati.

(3) Normu za pojedini nastavni predmet, normu stručnih suradnika te ostale poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada propisuje ministar.

Članak 92

(Praćenje i ocjenjivanje rada nastavnika, stručnih suradnika, strukovnih učitelja, suradnika u nastavi i pomoćnika u nastavi)

(1) Rad nastavnika, stručnih suradnika, strukovnih učitelja, suradnika u nastavi i pomoćnika u nastavi prati se i ocjenjuje.

(2) Nastavnici i stručni suradnici mogu napredovati u struci i stjecati zvanje mentora i savjetnika.

(3) Postupak način i kriterije praćenja i ocjenjivanja nastavnika, stručnih suradnika strukovnih učitelja, suradnika u nastavi i pomoćnika u nastavi propisuje ministar.

(4) Postupak i uvjete napredovanja nastavnika i stručnih suradnika te prava i obveze koje proizlaze nakon napredovanja propisuje ministar.

(5) Nastavnici, stručni suradnici, strukovni učitelji, suradnici u nastavi i pomoćnici u nastavi koji dva puta tijekom rada budu negativno ocijenjeni ne mogu dalje obavljati odgojno-obrazovni rad s učenicima i prestaje im radni odnos u školi.

(6) Odluku iz stavka (5) ovog članka donosi školski odbor na prijedlog ravnatelja škole. Osobe iz stavka (5) ovog članka ne mogu ponovo zasnovati radni odnos u srednjoj školi, propisan člankom 86. stavak (1) i (3), u roku od godine dana od prestanka radnog odnosa.

(7) Postupak i uvjeti licenciranja nastavnika, strukovnih učitelja i stručnih suradnika provodi se po posebnom propisu koji donosi ministar. Nakon provedenog postupka licenciranja svaki nastavnik, strukovni učitelj i stručni suradnik će kao uvjet za daljnji rad trebati imati licencu.

Članak 93

(Stručna i pedagoška usavršavanja)

(1) Nastavnici, stručni suradnici, strukovni učitelji, suradnici u nastavi i pomoćnici u nastavi imaju pravo i dužnost stručnog i pedagoškog usavršavanja.

(2) Program i organizaciju obveznih oblika usavršavanja donosi ministar.

(3) Predsjednik i članovi školskog odbora i ostali zaposlenici škole, pored zaposlenika iz stavka (1) ovoga članka imaju pravo stručnog

usavršavanja. Program i organizaciju oblika usavršavanja donosi ministar.

Članak 94

(Liječnički pregledi zaposlenika škola i briga za psihofizičko zdravlje)

(1) Zaposlenici srednje škole moraju se obvezno liječnički pregledati svake tri godine.

(2) Ako ravnatelj ocijeni da je zaposleniku narušeno psihičko i/ili fizičko zdravlje u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, predlaže školskom odboru imenovanje povjerenstva koje će utvrditi treba li zaposlenika uputiti na liječnički pregled i prije isteka roka iz stavka (1) ovog članka.

(3) Zaposleniku koji odbije izvršiti odluku o upućivanju na liječnički pregled prestaje radni odnos.

(4) Ako se liječničkim nalazom utvrdi da je psihofizičko zdravlje zaposlenika bitno narušeno i bitno umanjuje njegovu sposobnost za obavljanje odgojnoobrazovnog rada, ravnatelj donosi odluku o oslobađanju zaposlenika od neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

(5) Srednja škola je dužna zaposlenika iz stavka (4) ovog članka rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto prema njegovoj preostaloj sposobnosti, stupnju i smjeru stručne spreme. Ako zaposlenik odbije raspored, prestaje mu radni odnos.

(6) Ravnatelj škole može zaposlenika škole, a ministar ravnatelja škole uputiti na test na psihoaktivne supstance. Ukoliko odbije pristupiti testu na psihoaktivne supstance, prestaje mu radni odnos.

(7) Ukoliko test na psihoaktivne supstance bude pozitivan, a ne radi se o medicinskom liječenju, suspendira se i odlazi na liječenje od ovisnosti. Za vrijeme suspenzije ima pravo na 80% svoje plaće. Ukoliko ne ode na liječenje od ovisnosti prestaje mu radni odnos.

Članak 95

(Tajnik škole)

(1) Svaka srednja škola ima tajnika. Poslove tajnika može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta, ima završen najmanje sedmi (VII./1)

stupanj stručne spreme pravnog smjera, odnosno visoku stručnu spremu pravnog smjera stečenu po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij pravnog smjera po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova te koja ispunjava uvjete iz članka 83. ovog Zakona.

(2) Poslove tajnika propisuje ministar posebnim propisom.

Članak 96

(Ostali zaposlenici škole)

Administrativno-tehničke i pomoćne poslove koji se obavljaju u školi, stručnu spremu potrebnu za navedena radna mjesta, opis poslova, broj izvršitelja na tim poslovima propisuje ministar.

POGLAVLJE VI.

UPRAVLJANJE ŠKOLOM

Članak 97

(Statut srednje škole)

(1) Srednja škola ima Statut.

(2) Statut škole donosi školski odbor, na način da školski odbor utvrđuje tekst statuta u formi prijedloga i dostavlja ga Ministarstvu koje daje svoje primjedbe i sugestije, ako ih ima te ih dostavlja školskom odboru. Školski odbor je dužan izmijeniti tekst prijedloga statuta i dostaviti ga ponovo Ministarstvu na suglasnost. Nakon dobivene suglasnosti od Ministarstva školski odbor donosi statut.

(3) Statut i njegove izmjene i dopune moraju imati obrazloženje.

Članak 98

(Upravljanje školom)

(1) Srednjom školom upravljaju ravnatelj škole i školski odbor.

(2) Školski odbor ima položaj i ovlaštenja tijela upravljanja, a ravnatelj poslovodnog tijela i stručnog rukovoditelja u skladu s ovim Zakonom.

(3) Školski odbor obavlja sljedeće poslove:

a) donosi godišnji program rada škole i usvaja izvješća o njegovoj provedbi

b) usvaja godišnja financijska izvješća o poslovanju škole

c) prati i usmjerava sveukupni rad škole

d) odlučuje o korištenju financijskih sredstava škole, stečenim vlastitim prihodima, donacijama i slično u skladu s važećim zakonom o riznici i statutom škole

e) raspisuje natječaj za prijem zaposlenika u radni odnos uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva

f) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika na prijedlog ravnatelja

g) odlučuje po prigovorima kandidata po natječajima

h) odlučuje po žalbama na izrečene pedagoške mjere opomene pred isključenje i isključenje iz škole

i) odlučuje o zahtjevima zaposlenika za zaštitu prava iz radnog odnosa

j) imenuje i razrješava ravnatelja uz prethodnu suglasnost ministra

k) analizira opći uspjeh učenika i poduzima mjere za unapređenje uvjeta rada u školi

l) usvaja statut, pravilnike i druge opće akte škole na prijedlog ravnatelja

m) obavlja i druge poslove određene statutom škole.

(4) Sve odluke školskog odbora donose se na prijedlog ravnatelja. Predsjednik školskog odbora potpisuje odluku, a ravnatelj na temelju nje donosi rješenje.

Članak 99

(Ravnatelj škole)

(1) Ravnatelj je poslovodni i stručni pedagoški rukovoditelj škole.

(2) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada i stručni rad škole.

(3) Uz poslove utvrđene važećim zakonom o ustanovama, ravnatelj obavlja i sljedeće poslove:

a) predlaže godišnji program rada škole i podnosi izvješća o realizaciji godišnjeg programa rada škole osnivaču, školskom odboru i Ministarstvu

b) predlaže školskom odboru statut i druge opće akte škole

c) daje školskom odboru prijedlog za zasnivanje i prestanak radnog odnosa zaposlenika

d) provodi odluke stručnih tijela i školskog odbora

e) posjećuje nastavu i druge oblike odgojnoobrazovnog rada, analizira rad nastavnika i stručnih suradnika te osigurava njihovo stručno usavršavanje i osposobljavanje

f) planira rad i saziva sjednice nastavničkog vijeća

g) organizira roditeljske sastanke na razini škole

h) poduzima mjere propisane zakonom zbog neizvršavanja poslova ili zbog neispunjavanja drugih obveza iz radnog odnosa

i) surađuje s učenicima i roditeljima

j) surađuje s osnivačem, tijelima uprave, ustanovama i drugim tijelima

k) nadzire pravodobno i točno unošenje podataka u pedagošku dokumentaciju

l) obavlja raspoređivanje zaposlenika škole na određene poslove i zadatke, potpisuje dokumente iz svoje nadležnosti

m) prati i ocjenjuje rad nastavnika, strukovnih učitelja, stručnih suradnika i pomoćnika u nastavi u skladu s pravilnikom iz članka 92. stavak (3) ovog Zakona

n) obavlja i druge poslove propisane statutom škole.

Članak 100

(Uvjeti za ravnatelja škole)

(1) Za ravnatelja srednje škole može biti izabrana osoba koja, pored općih uvjeta ima:

a) završen najmanje sedmi (VII./1) stupanj stručne spreme, odnosno visoku stručnu spremu za nastavnika ili stručnog suradnika stečenu

po važećim propisima prije uvođenja bolonjskog sustava studiranja ili koja je završila najmanje drugi ciklus visokog obrazovanja, diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski studij po bolonjskom sustavu studiranja kojim se stječe najmanje 300 ECTS bodova za nastavnika ili stručnog suradnika

b) ima najmanje pet godina radnog iskustva na odgojno-obrazovnim poslovima u školi

c) potrebno pedagoško-psihološko-didaktičkometodičko obrazovanje u skladu s odredbama ovog Zakona i drugim propisima u Županiji.

(2) Ravnatelj se bira na temelju javnog natječaja koji raspisuje školski odbor uz prethodno pribavljenu suglasnost ministarstva i objavljuje u najmanje jednom dnevnom tisku. Mandat ravnatelja traje četiri godine i može biti ponovo imenovan.

(3) Ravnatelja imenuje i razrješava školski odbor uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra, osim u slučaju iz stavka (6) ovog članka.

(4) Ako osoba imenovana za ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove nastavnika odnosno stručnog suradnika u školi, na njegov zahtjev ugovor o radu miruje do prestanka mandata.

(5) Ako se predsjednik sindikalne podružnice, skupštine sindikata ili županijskog sindikata kandidira za ravnatelja ili imenuje za pomoćnika ravnatelja, podnosi ostavku na navedene funkcije.

(6) Ministar može razriješiti ravnatelja i prije roka na koji je imenovan ako utvrdi da ne ispunjava ovim Zakonom ili drugim propisima utvrđene obveze.

(7) U slučaju razrješenja ravnatelja ili ako školski odbor ne može dati prijedlog za imenovanje ravnatelja, ministar imenuje vršitelja dužnosti ravnatelja na rok koji ne može biti duži od šest mjeseci. Školski odbor je dužan raspisati natječaj najkasnije tri mjeseca prije isteka ovog roka. Ako i nakon isteka roka od šest mjeseci od imenovanja vršitelja dužnosti ravnatelja, iz opravdanih razloga, školski odbor ne provede proceduru imenovanja ravnatelja, ministar

može ponovno imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja na još najviše šest mjeseci. Za vršitelja dužnosti ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za ravnatelja.

(8) Za vrijeme obavljanja dužnosti vršitelj dužnosti ravnatelja ima sve ovlasti ravnatelja.

(9) Ravnatelj srednje škole koju je osnovala fizička ili pravna osoba imenuje se ili razrješava na način utvrđen aktom o osnivanju ili Statutom škole.

(10) Ocjena rada ravnatelja podrazumijeva nadzor i ocjenu njegovih vršenja dužnosti utvrđenih zakonom. Ministar ocjenjuje rad ravnatelja najmanje svakih dvanaest mjeseci. Ocjena rada temelji se na rezultatima postignutim u realizaciji poslova predviđenih opisom radnog mjesta i ciljevima koji su dati za određeno vremensko razdoblje. Način i kriterije za ocjenjivanje ravnatelja donosi ministar.

(11) Rezultati ostvareni u obavljanju poslova u određenom razdoblju ocjenjuju se sljedećim ocjenama: ne zadovoljava, zadovoljava, uspješan i izuzetno uspješan.

(12) Ako su dvije uzastopne ocjene rada ne zadovoljava, ministar razrješava dužnosti ravnatelja.

(13) Sva prava i obveze ravnatelja, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja, prestaju istekom mandata na koji je imenovan.

Članak 101

(Pomoćnik ravnatelja)

(1) Srednja škola ima pravo na radno mjesto pomoćnika ravnatelja:

a) ako ima 300 i više učenika ili

b) ako radi u dvije smjene.

(2) Pomoćnik ravnatelja je osoba koja pomaže ravnatelju u obavljanju svih poslova koje obavlja ravnatelj, a posebice u njegovoj odsutnosti, te obavlja i ostale poslove po nalogu ravnatelja.

(3) Pomoćnik ravnatelja može biti osoba koja ispunjava uvjete za nastavnika ili stručnog suradnika te ima najmanje tri godine radnog iskustva na odgojnoobrazovnim poslovima u školi.

(4) Pomoćnika ravnatelja imenuje školski odbor na prijedlog ravnatelja na mandat od četiri godine koji ne može biti duži od mandata na koji je imenovan ravnatelj.

(5) Pomoćnik ravnatelja se bira iz reda nastavničkog vijeća.

(6) Ako osoba imenovana za pomoćnika ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove nastavnika ili stručnog suradnika u školi, na njegov zahtjev ugovor o radu miruje do prestanka mandata, a ako ima ugovor o radu na određeno vrijeme na poslovima nastavnika ili stručnog suradnika, mandat pomoćnika ravnatelja traje do isteka ugovora o radu na određeno vrijeme.

(7) Školski odbor, na prijedlog ravnatelja može razriješiti pomoćnika ravnatelja i prije roka na koji je imenovan ako utvrdi da ne ispunjava ovim Zakonom ili drugim propisima utvrđene obveze.

Članak 102

(Izbor članova i sastav školskog odbora)

(1) Školski odbor srednje škole ima pet članova.

(2) Svi članovi školskog odbora biraju se na temelju javnog natječaja koji raspisuje Ministarstvo. Obavijest o javnom natječaju s naznakom gdje je objavljen cjeloviti tekst javnog natječaja, objavljuje se u najmanje jednom dnevnom tisku, a cjelovit tekst javnog natječaja na Web stranici Ministarstva.

(3) Sastav školskog odbora je:

a) jedan član - predstavnik Vlade

b) jedan član - predstavnik osnivača

c) dva člana - predstavnici nastavničkog vijeća

d) jedan član - predstavnik roditelja učenika škole.

(4) Nakon provedene procedure natječaja, Ministarstvo dostavlja nadležnim tijelima liste kandidata koji ispunjavaju uvjete natječaja, kako bi mogli dati prijedloge za imenovanje članova školskog odbora osim u slučaju kada se na javni natječaj prijavio jednak broj kandidata koliko je traženo javnim natječajem, koji ispunjavaju sve uvjete natječaja. Ako nadležna tijela ne dostave prijedloge za članove

školskog odbora u roku od 15 dana od dana prijema liste kandidata ili u slučaju kada se prijavio jednak broj kandidata koliko je traženo javnim natječajem, koji ispunjavaju sve uvjete natječaja, ministar imenuje članove s navedene liste.

(5) Po dobivenim prijedlozima, ministar rješenjem potvrđuje imenovanje članova školskog odbora i nakon toga školski odbor može početi s radom.

(6) Uvjete za člana školskog odbora propisuje Ministarstvo.

(7) Članu školskog odbora iz reda roditelja škole prestaje mandat u trenutku prestanka školovanja učenika u toj školi.

(8) Školski odbor privatnih srednjih škola ima pet članova od kojih dva člana bira nastavničko vijeće iz reda nastavnika i stručnih suradnika na temelju javnog natječaja koji raspisuje škola. Jednog člana biraju roditelji/ skrbnici učenika škole iz reda roditelja na temelju javnog natječaja koji raspisuje škola, a dva člana imenuje osnivač škole. Nakon izbora odnosno imenovanja svih članova, osnivač škole rješenjem potvrđuje izbor odnosno imenovanje svih članova školskog odbora i školski odbor počinje s radom.

(9) Članovi školskog odbora biraju predsjednika školskog odbora na prvoj sjednici većinom glasova od ukupnog broja svih članova školskog odbora.

(10) Članovi školskog odbora imenuju se na vrijeme od četiri godine, a mogu biti ponovno birani. Ako netko od članova školskog odbora bude razriješen prije isteka tog roka ili mu prestaje pravo obnašanja dužnosti člana školskog odbora, novi član imenuje se na razdoblje do isteka mandata na koji je imenovana većina preostalog školskog odbora.

(11) Školski odbor o pitanjima iz djelokruga svog rada odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova školskog odbora.

(12) Rad u školskom odboru je dobrovoljan i besplatan, a pravo na naknadu, visinu naknade i način isplate naknade troškova dolaska na sjednice školskog odbora utvrđuje Vlada posebnim propisom.

(13) Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalni sastav zajednice u kojoj škola djeluje i poštivati načelo ravnopravnosti spolova.

(14) Ravnatelj ne može biti član školskog odbora, niti bilo koja osoba koja je s ravnateljem u srodstvu do drugog stupnja u ravnoj ili pobočnoj liniji.

(15) Pomoćnik ravnatelja, ako ga škola ima, ne može biti član školskog odbora.

(16) Ako se predsjednik ili član školskog odbora kandidira za ravnatelja ili bude imenovan za pomoćnika ravnatelja, podnosi ostavku na mjesto predsjednika ili člana školskog odbora, ako je predsjednik ili član školskog odbora u istoj školi.

(17) Ravnatelj škole je dužan izvijestiti Ministarstvo o potrebi izbora odnosno imenovanja novih članova školskog odbora najmanje tri mjeseca prije isteka mandata školskog odbora. Ako je došlo do razrješenja dužnosti predsjednika i/ili člana/članova školskog odbora, ravnatelj škole je dužan izvijestiti Ministarstvo o potrebi izbora odnosno imenovanja novih članova školskog odbora u roku od 15 dana od dana razrješenja.

Članak 103

(Razrješenje dužnosti školskog odbora i imenovanje povjerenstva)

(1) Ako školski odbor ne obavlja poslove iz svoga djelokruga u skladu sa zakonom ili te poslove obavlja na način koji onemogućava redovito poslovanje i djelatnost škole, ministar razrješava dužnosti člana/članove i/ ili predsjednika školskog odbora za koje utvrdi da ne obavlja/ju poslove iz svojih nadležnosti u skladu sa zakonom. U slučaju da se ne razriješi cijeli školski odbor, ministar može imenovati samo člana/članove, umjesto razriješenog/razriješenih.

(2) Nakon razrješenja školskog odbora ili u slučaju isteka mandata školskog odbora, a u slučaju da novi nije imenovan, ministar imenuje tročlano povjerenstvo, koje ima ovlaštenja školskog odbora, osim prava na davanje prijedloga za imenovanje ili razrješenje ravnatelja.

(3) Ovlaštenja povjerenstva su privremena i traju do izbora novog školskog odbora, a najduže šest mjeseci.

(4) Ministar može razriješiti dužnosti člana/članove školskog odbora na njegov/njihov osobni zahtjev.

Članak 104

(Stručna tijela škole)

(1) Stručna tijela u srednjoj školi su nastavničko vijeće, razredno vijeće i stručni aktivi.

(2) Nastavničko vijeće je najviše stručno tijelo škole. Članovi nastavničkog vijeća škole su nastavnici, stručni suradnici, strukovni učitelji, suradnici u nastavi, ravnatelj i pomoćnik ravnatelja, ako ga škola ima. Ravnatelj škole je ujedno predsjedatelj nastavničkog vijeća te u tom smislu vodi sjednice i potpisuje akte nastavničkog vijeća.

(3) Nastavničko vijeće odlučuje i rješava o svim pitanjima koja su u nadležnosti struke.

(4) Nastavničko vijeće donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova nastavničkog vijeća.

(5) Razredno vijeće je stručno tijelo škole koje čine svi nastavnici koji predaju u tom razrednom odjelu i razrednik.

(6) Razredno vijeće odlučuje i rješava o pitanjima iz djelokruga stručnih poslova vezanih za jedan razred.

(7) Stručni aktivi su stručna tijela škole sastavljena od nastavnika istih ili srodnih predmeta.

(8) Djelokrug rada stručnih tijela propisuje se statutom srednje škole.

(9) Razrednik je nastavnik koji vodi razredni odjel. Poslovi razrednika propisuju se statutom škole.

Članak 104a

(Županijski stručni aktivi)

(1) Županijske stručne aktive čine nastavnici istih ili srodnih predmeta u svim školama u Županiji ili stručni suradnici iste ili slične struke u svim školama u Županiji.

(2) Djelokrug rada, način formiranja i opis poslova županijskih stručnih aktiva propisuje ministar pravilnikom.

POGLAVLJE VII.

PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA

Članak 105

(Pedagoška dokumentacija, evidencija i obrazovne isprave)

(1) U školi se vodi pedagoška dokumentacija i evidencija o učenicima, o realizaciji nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, upisa i ispisa učenika, praćenju, ocjenjivanju i uspjehu učenika, pedagoškim mjerama i ispitima.

(2) Matična knjiga, svjedodžba, uvjerenje o uspjehu učenika u tijeku školske godine i prijepis ocjena su javne isprave.

(3) Podatci u pedagoškoj dokumentaciji, evidenciji i obrazovnim ispravama mogu se upisivati elektronički ili pisano na papiru, osim matične knjige koja, i ako se vodi elektronički, obvezno se vodi i pisano na papiru.

(4) U propisanim obrascima pedagoške dokumentacije i evidencije, jedinstveni matični broj učenika i podatci o nacionalnosti koriste se u obrascima upisnog lista učenika, matičnoj knjizi učenika i elektroničkoj matičnoj knjizi.

(5) Podatak o nacionalnosti učenika može se koristiti i u ostalim obrascima pedagoške dokumentacije i evidencije, uz suglasnost roditelja/skrbnika.

(6) Naziv, sadržaj i način vođenja pedagoške dokumentacije, evidencije i obrazovnih isprava i način obrade podataka o jedinstvenom matičnom broju i nacionalnosti učenika ministar propisuje pravilnikom.

Članak 106

(Javne isprave u srednjoj školi)

(1) Učeniku se na završetku svakog razreda izdaje svjedodžba o završenom razredu.

(2) Na završetku srednje škole učeniku se izdaje i maturalna svjedodžba ili svjedodžba o završnom ispitu.

(3) Osobi koja završi program osposobljavanja, usavršavanja, tečajeva izdaje se uvjerenje i svjedodžba o osposobljenosti, usavršavanju i završenom tečaju.

(4) Obrazovne isprave iz stavaka (1), (2) i (3) ovoga članka su javne isprave.

(5) Sadržaj i oblik svjedodžbi i uvjerenja propisuje ministar.

Članak 107

(Čuvanje pedagoške dokumentacije i evidencije)

(1) Srednja škola trajno čuva matičnu knjigu i ljetopis škole.

(2) Razredna knjiga i evidencija o ispitima čuva se deset godina.

Članak 108

(Zaštita matičnih i osobnih podataka)

Matični i osobni podatci moraju biti zaštićeni od zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa u skladu s odredbama propisa koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

POGLAVLJE VIII.

NADZOR NAD RADOM SREDNJIH ŠKOLA

Članak 109

(Nadzor srednjih škola)

(1) Nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Stručno-pedagoški nadzor nad radom srednje škole obavlja nadležni zavod za odgoj i obrazovanje u skladu s ovim Zakonom.

(3) Upravni nadzor nad radom srednjih škola i drugih ustanova koje obavljaju srednjoškolsko obrazovanje obavlja županijski prosvjetni inspektor.

POGLAVLJE IX.

ZAŠTITA PRAVA I KAZNENE ODREDBE

Članak 110

(Postupci zaštite prava)

(1) Prijave za kršenje načela definiranih ovim Zakonom mogu se podnijeti mjerodavnoj obrazovnoj ustanovi ili županijskom prosvjetnom inspektoru koji utvrđuje opravdanost kršenja i nalaže njegovo otklanjanje.

(2) Daljnja procedura vođenja postupka iz stavka (1) ovog članka provodi se u skladu s odredbama važećeg zakona o prosvjetnoj inspekciji i važećeg zakona o upravnom postupku.

(3) Protiv osoba koje se ponašaju suprotno ovom Zakonu stegovni postupak može pokrenuti škola, mjerodavna inspekcija ili Ministarstvo.

Članak 111

(Novčane kazne)

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5000,00 KM kaznit će se za prekršaj ravnatelj škole i/ili druga odgovorna osoba:

a) ako škola započne s radom prije nego je dobila odobrenje Ministarstva - članak 21.

b) ako škola izvodi nastavu po nastavnom planu i kurikulumu suprotno članku 31. stavak (1), članku 32. ili članku 24. stavak (2) ovog Zakona.

c) ako omogući da se sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učenika ne koriste isključivo za rad učeničke zadruge i učeničkog društva - članak 45.

d) ako se u školi upotrebljavaju udžbenici koje nije odobrio ministar - članak 49.

e) ako upiše učenika bez uvjerenja o uspjehu učenika tijekom godine - prijepisa ocjena koje popunjava škola iz koje je došao - članak 52. ili

f) ako primi zaposlenika u radni odnos u skladu s člankom 86. ili s njim sklopi ugovor o djelu bez suglasnosti Ministarstva u školu koja se financira iz Proračuna Županije.

(2) Novčanom kaznom od 1000,00 KM do 10000,00 KM kaznit će se za prekršaj škola kao pravna osoba:

a) ako škola započne s radom prije nego je dobila odobrenje Ministarstva - članak 21.

b) ako škola izvodi nastavu po nastavnom planu i kurikulumu suprotno članku 31. stavak (1), članku 32. ili članku 24. stavak (2) ovog Zakona.

c) ako omogući da se sredstva ostvarena prometom proizvoda i usluga učenika ne koriste isključivo za rad učeničke zadruge i učeničkog društva - članak 45.

d) ako se u školi upotrebljavaju udžbenici koje nije odobrio ministar - članak 49.

e) ako upiše učenika bez uvjerenja o uspjehu učenika tijekom godine - prijepisa ocjena koje popunjava škola iz koje je došao - članak 52. ili

f) ako primi zaposlenika u radni odnos u skladu s člankom 86. ili s njim sklopi ugovor o djelu bez suglasnosti Ministarstva u školu koja se financira iz Proračuna Županije.

(3) O zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka odlučuje nadležni općinski sud za prekršaje.

POGLAVLJE X.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 112

(Provedbeni propisi)

(1) Provedbene propise na temelju ovoga Zakona ministar donosi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada će donijeti Županijske pedagoške standarde srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Podzakonski propisi doneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona primjenjuju se do donošenja novih podzakonskih propisa u

skladu s ovim Zakonom, osim ako su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 113

(Usklađivanje poslovanja škola)

(1) Srednja škola je dužna uskladiti opće akte s odredbama ovog Zakona u roku šezdeset dana od dana stupanja na snagu.

(2) Srednja škola je dužna obaviti izbor školskog odbora u skladu s odredbama članka 102. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Srednja škola je dužna obaviti izbor ravnatelja u skladu s odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca od imenovanja školskog odbora u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 114

(Zatečeni zaposlenici)

(1) Svi zaposlenici srednje škole, koji su stekli odgovarajuće zvanje i zasnovali radni odnos na neodređeno vrijeme prije stupanja na snagu ovog Zakona nastavljaju s obavljanjem poslova svog radnog mjesta u toj školi i nakon stupanja na snagu ovog Zakona, bez obzira na stupanj stručne spreme ako su ispunjavali uvjete prema važećem zakonu u vrijeme zasnivanja radnog odnosa.

(2) Zaposlenici srednje škole koji su zasnovali radni odnos na neodređeno radno vrijeme, a završili su dodiplomski studij i imaju 180 ili 240 ECTS bodova dužni su završiti diplomski studij, koji nosi 300 ECTS bodova, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona. U suprotnom im prestaje radni odnos u toj školi nakon isteka tog roka.

(3) Osobama koje su stekle stručnu spremu trećeg (III.), četvrtog (IV.) i petog (V.) stupnja stručne spreme prema ranijim propisima priznaje se srednja stručna sprema.

(4) Osobama koje su stekle stručnu spremu prvog (I.) i drugog (II.) stupnja stručne spreme prema ranijim propisima priznaje se niža stručna sprema.

(5) Osobama koje su do 31. kolovoza 1971. godine završile srednju školu u najmanje dvogodišnjem trajanju sa završnim ispitom priznaje se srednja stručna sprema.

(6) Osobama koje su do 31. kolovoza 1992. stekle svjedodžbu ili drugu ispravu srednjeg obrazovanja uključujući vojne i vjerske škole, na području republika bivše Jugoslavije, priznaje se stručna sprema u skladu s kriterijima iz stavaka (4), (5) i (6) ovog članka.

Članak 115

(Prestanak primjene važenja ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona, prestaje vrijediti Zakon o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 6/04, 8/04, 8/08, 14/08, 12/11, 6/13, 23/14 i 17/16).

Članak 116

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Samostalni članci Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o odgoju i obrazovanju u srednjoj školi

("Nar. novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 11/2024)

Članak 22

(Usklađivanje poslovanja škole)

Srednja škola dužna je uskladiti opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 23

(Rok za donošenje provedbenih propisa)

(1) Ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona sljedeće provedbene propise:

a) Pravilnik o postupanju ravnatelja, nastavnika i stručnih suradnika radi zaštite prava učenika u slučaju nasilja iz članka 68. stavka (5)

ovog Zakona, uz konzultacije s Ministarstvom unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke i Centrima za socijalni rad u Županiji,

b) Pravilnik o Smjernicama za postupanje školskih ustanova u slučajevima ugroze s neželjenim posljedicama iz članka 68. stavka (6) ovog Zakona.

c) Pravilnik o Protokolu o pokretanju psiholoških kriznih intervencija iz članka 68. stavka (7) ovog Zakona

d) Pravilnik o izboru učenika generacije srednje škole iz članka 73a. ovog Zakona,

e) Pravilnik o djelokrugu rada i opisu poslova Županijskih stručnih aktiva iz članka 104a. ovog Zakona,

f) Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja pedagoške dokumentacije, evidencije i obrazovnih isprava u srednjoj školi i načinu obrade podataka o jedinstvenom matičnom broju učenika i nacionalnosti iz članka 105. stavka (6) ovog Zakona.

(2) Međuinstitucijski protokol o postupanju u slučajevima nasilja u školama Županije Zapadnohercegovačke iz članka 68. stavka (8) ovog Zakona zajednički donose ministri, gradonačelnici i načelnici te ravnatelji, iz članka 68. stavka (9) ovog Zakona, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 24

(Način okončanja započetih postupaka)

Postupci koji su započeti, a nisu okončani prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u srednjoj školi ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 20/17) i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega.

Članak 25

(Primjena Nastavnih planova i programa i ostalih postojećih podzakonskih propisa)

Nastavni planovi i programi i ostali podzakonski propisi doneseni prije stupanja na snagu ovog Zakona primjenjuju se do donošenja novih nastavnih planova i kurikula za svaki razred i ostalih podzakonskih propisa u skladu s ovim Zakonom, osim ako su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 26

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".